

SLOVA

JEŽ SE MODLÍ A ZPÍVÁ

CÍRKEV ŘÍMSKOKATOLICKÁ

NA SVÁTEK

NAROZENÍ PÁNĚ

TO JEST

NA HOD BOŽÍ

VÁNOČNÍ

SLOVA

JEŽ SE MODLÍ A ZPÍVÁ CÍRKEV

ŘÍMSKOKATOLICKÁ NA SVÁTEK

NÁROZENÍ PÁNĚ

TO JEST

NA HOD BOŽÍ

VÁNOČNÍ

V OLOMOUCI 1927

No. 5768

IMPRIMATUR

Olomucii, die 28. Aprilis 1927

Josephus Vyvlečka,

Praeses a. e. Consistorii

Místo úvodu.

Tato knížečka chce přispěti k „*liturgickému hnutí*“, t. j. vésti věřícího k tomu, by s *náležitým porozuměním a procítěním* mohl sledovati bohoslužbu římskokatolické církve, konanou na vánoční Boží hod, aby se mohl hluboko nořiti do její pravdy a krásy, jakož i vážiti z ní co nejvíce nadpřirozeného dobra. Řadí se k pomůckám, jako jsou „*Hodinky mariánské*“ (Praha 1913), „*Žaltář*“ (Praha 1922), „*Threni*, t. j. *Pláč Jeremjáše proroka*“ (Olomouc 1923), „*Modlitby za v Pánu zesnulé*“ (Praha 1926), „*Na Boží tělo*“ (Praha 1927).

KDYKOLIV POČÍNÁŠ MODLITI
SE NĚKTEROU HODINKU,
VYKONEJ KLEČE
TUTO

modlitbu přípravnou:

Ve jménu Otce i Syna † i Ducha svatého.
Amen.

Otevři, Pane, má ústa, by blahořečila tvému svatému jménu; očisti také mé srdce ode všech neužitečných, nezřízených a nemístných myšlenek. Osvěť rozum, rozněť cit můj, bych důstojně, pozorně a nábožně mohl se tyto hodinky modliti a zasloužil býti vyslyšen před tvou božskou velebností. Skrze Krista, Pána našeho.
Amen.

Pane, ve spojení s oním božským úmyslem, s kterým jsi sám na zemi Bohu chválu vzdával, chci tyto hodinky ke cti tvé konati.

PRVNÍ NEŠPORY

Hodinka večerní na Štědrý den odpoledne.

Otče náš . . . potichu. Zdrávas, Maria . . . potichu.

V.: Bože, měj na paměti mou pomoc. Zde se
poznámenej velikým křížem.

O.: Hospodine, pomáhat mi pospěš.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému — jako
byla na počátku, buď nyní i vždycky i na věky
věkův. Amen. — Aleluja.

Antifona 1.:

Král pokojný povýšen byl; všecek svět žádá
viděti tvář jeho. 3 Král 10, 23n. Řečeno původně o Ša-
lomounovi.

ŽALM 109

Spasitel již v jeslích „pije z potoka“ utrpení a mnoho
ještě píti bude „na cestě“ pozemského života svého, avšak
přijde čas, kdy „pozdvihne hlavu“ jakožto slavný, vítězný
král, nejvyšší soudce, vládce světa a nejvyšší kněz. V jes-
ličkách již vidíme tělo Kristovo, v němž proudí čistá, pa-
nenská krev. To tělo a tu krev bude později obětovati na
kříži a pak pod způsobou chleba a vína (jako Melchise-
dech) každý den po celém světě; tak bude pokoj a mír
(„král pokojný“) rozlévati po všech končinách země.

Řekl Hospodin mému Pánu:

„Zasedej po mé pravici,
dokud nedám nepřátele
za podnož tvým nohám.

Mocnému žezlu tvému dá vzejít
Hospodin ze Sionu;
panuj uprostřed nepřátel svých!

Ty vládni ve dni své síly
v lesku svatém,
z lůna před jitřenkou
zplodilť jsem tě.“

Přisáhl Hospodin takto :

— a želet toho nebude —

„Ty jsi knězem na věky,
jako byl Melchisedech!“

Pán bude tobě po pravici,

bít bude v den svého hněvu krále;
mezi národy soud konat,
dokonale porážeti,
tříštit hlavy po širé zemi.

Z potoka na cestě bude píti,
proto pozdvihne hlavu.

Sláva Otci i Synu

i Duchu svatému

jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona 1.:

Král pokojný povýšen byl; všecek svět žádá
viděti tvář jeho.

Antifona 2.:

Povýšen byl Král pokojný nade všechny krále
světa. 3 Král 10, 23. O Šalomounovi.

První nešpory

ŽALM 110

Bůh nejvýše „milosrdný a milostivý“ měl od věčnosti plán, podle něhož chtěl padlého člověka vykoupiti. „Smlouvou“ se zavázal národu svému, že provede plán, který také stanovil, že sám Syn Boží se časem vtělí a narodí v Betlemě. Dnes vidíme tento zázrak milosrdenství Božího, zítra a další dny budeme slaviti „památku na divy“ tyto. Církev katolická, světová to „obec“ věřících, „sbor spravedlivých“, po celé zeměkouli roztroušených, radostně oslavuje věrnost Boží, která splnila to, co po tisíciletí byla lidstvu připovídala. — Pán chystá „těm, kteří se ho bojí, pokrm“ — to tělo, jež odpočívá v jesličkách.

Chci tě slavit, Pane, z celého srdce
ve sboru spravedlivých, jakož i v obci.
Veliká jsou Hospodinova díla,
dokonalá podle všech jeho plánů.
Slavná a velebná jest činnost jeho,
a jeho spravedlnost zůstává na věky.
Ustanovil památku na své divy,
milosrdný a milostivý Pán jest.
Pokrm dává těm, kdož se ho bojí,
na věky je pamětliv své smlouvy.
Moc svých skutků ukázal svému lidu,
odevzdav mu, čím pohané dědičně vládli.
Díla rukou jeho jsou věrnost a právo,
všecko, co ustanovil, je spolehlivo,
je to utvrzeno na věky věkův,
vydáno upřímně a spravedlivě.
Vykoupení seslal svému lidu,
věčnou platnost udělil své smlouvě.
Svaté jest a hrozné jeho jméno;

Ž a l m 111

počátek moudrosti je bázeň Páně.
Blahé má poznání, kdokoli tak činí;
chvála jeho zůstane na věky věkův.
Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona 2.:

Povýšen byl Král pokojný nade všechny krále
světa.

Antifona 3.:

Naplnily se dny Marie Panny, aby porodila
Syna svého prvorozeného. Lk 2, 6n.

Ž A L M 111

Viz, kterak duše spravedlivé, Maria P. a sv. Josef stojící u jesliček tonou ve štěstí . . . Podobně radovaly se z narození Páně, zejména v době vánoční, tisíce a tisíce duší spravedlivých . . . Oč větší bude jejich štěstí, až nebudou již státi u jesliček na zemi, ale u trůnu Božího na nebi, na němž zasedati bude věčně ten, který spatřil světlo světa v Betle-mě . . . Jak nešťastný jest proti tomu hříšník! Nemá radosti z narození Páně na tomto a nebude jí míti ani na onom světě, neobráti-li se kajicně.

Blaze tomu, kdo bojí se Hospodina,
a v jeho příkazech velikou zálibu má.
Mocné v zemi bude potomstvo jeho,
rodu poctivých bude požehnáno.
Hojnost a bohatství je v domě jeho

První nešpory

a jeho spravedlnost zůstává na věky.
Září v temnu jak světlo spravedlivým,
je milostivý, slitovný, spravedlivý.
Šťasten, kdo je soucitný a půjčuje,
kdo své věci vyřizuje dle práva.
Neboť na věky nebude se viklat,
v paměti věčné bude spravedlivý.
Zprávy zlé se nemusí obávat,
pevně doufá srdce jeho v Pána.
Pevné je srdce jeho, nebojí se,
až může hleděti vítězně na odpůrce.
Plýtvá bezmála, jak rozdává chudým,
jeho spravedlnost zůstává na věky,
čelo jeho vysoko ve cti se zdvíhá.
Bezbožník vida to rozčiluje se zlostí,
zuby svými skřípá a chřadne;
přání hříšníků přichází na zmar.
Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona 3.:

Naplnily se dny Marie Panny, aby porodila
Syna svého prvorozeného.

Antifona 4.:

Vězte, že blízko jest království Boží; vpravdě
pravím vám, že nebude prodlévati.

Děkuj Bohu, který přebývá na výsostech, jehož sláva jde nad nebesa, děkuj mu za to, že se stal „chudásem“, nízkým, aby tebe z kalu země povýšil a posadil vedle knížat nebeských. Děkuj mu za to, že učinil Marii Pannu tak šťastnou matkou.

Chvalte, sluhové, Hospodina,
 chvalte jméno Hospodinovo.
 Buď jméno „Hospodin“ požehnáno,
 od tohoto času až na věky.
 Od slunce východu do západu
 chváleno buď jméno Hospodin.
 Vyvýšen nad všechny národy Hospodin,
 ba nad nebesa sláva jeho.
 Kdo jako Hospodin, Bůh náš?!

Přebývá sice na výsostech,
 přece však nízkého si všímá,
 na nebesích i na zemi.
 Zdvihá se země vysíleného
 a z kalu povyšuje chudása,
 aby ho posadil vedle knížat,
 vedle knížat lidu svého.
 Usazuje bezdětnou v rodině,
 učiniv ji šťastnou matkou.
 Sláva Otci i Synu
 i Duchu svatému,
 jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
 i na věky věkův. Amen.

První nešpory

Antifona 4.:

Vězte, že blízko jest království Boží; vpravdě pravím vám, že nebude prodlévati.

Antifona 5.:

Pozdvihněte hlav svých; ejhle, blíží se spása vaše.

ŽALM 116

Milosrdenství Boží, sálající z Kristových jeslí, zahřívá všechny národy, ať tedy všichni je chválí a jemu děkují.

Chvalte Hospodina, všichni pohané,
vychvalujte ho všichni národové,
neb mocně nad námi vznáší se jeho milost
a věrnost Hospodinova trvá na věky.
Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona 5.:

Pozdvihněte hlav svých; ejhle, blíží se spása vaše.

Kapitola. (Tit. 3, 4n.)

Ukázala se dobrota a lidumilnost Boha, Spasitele našeho; nikoli ze skutků spravedlivých, které bychom byli vykonali my, nýbrž podle svého milosrdenství nás spasil.

O.: Bohu díky.

První nešpory

Chvalozpěv. (Olomoucký kancionál, str. 226n.)

Kriste, světa Spasiteli,
tys dřív, než se hvězdy stkvěly
Otcem zplozen byl a Otcí
roven ve slávě a moci.

Světlo lesku Otce svého,
mocná touhu tvorů všeho,
poslyš, jak ctí v pokoře tě
věrní tvoji po všem světě.

Pomni, tvůrce země celé,
žeš nám podoben byl v těle,
když jsi sstoupil s nebes trůnu
a se vtělil v Panny lůnu

Dnešek tomu nasvědčuje,
an se ročně navracuje,
že jsi vyšel, Boží Synu,
z nebeského Otce klínu.

Tebe hvězdy, moře, země,
každé toho světa plémě
stvořitelem spásy nové
v novém zpěvu vděčně zove.

Naděje jsme došli blahé
v koupeli tvé krve drahé;

První nešpory

proto zrození tvé v chlévě
v radostném dnes ctíme zpěvě.

Buďtež tobě díky vzdány,
Kriste, narozený z Panny;
buď i Otci, Duchu chvála
věky věkův neskonalá.
Amen.

V.: Zítřa smazána bude nepravost země.

O.: A kralovati bude nad námi Spasitel světa.

Ant. k Magnifikat: Až vyjde slunce na nebi, uzříte
Krále králů, an vychází od Otce jako ženich
z ložnice své.

Chvalozpěv Rodičky Boží. (Lk 1, 46—55.)

Velebí

duše má Hospodina,
a duch můj zaplesal
v Bohu, Spasiteli mém,
že vzhlédl na ponížení služebnice své,
neboť, aj, od této chvíle blahoslaviti mne
budou všechna pokolení.
Neboť veliké věci učinil mi ten, jež jest mocný;
a svaté jest jméno jeho
a milosrdenství jeho trvá od pokolení do po-
kolení
těm, kteří se ho bojí.

On učinil mocné věci ramenem svým:
Rozptýlil pyšné smýšlením srdce jejich,

První nešpory

sesadil mocné s trůnu
a povýšil nízké.
Lačné naplnil dobrými věcmi
a bohaté propustil prázdné.
Ujal se Israele, služebníka svého,
aby byl pamětliv svého milosrdenství,
jakož byl mluvil k otcům našim,
s hledem k Abrahamovi a potomstvu jeho
Sláva Otci i Synu na věky.
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona:

Až vyjde slunce na nebi, uzříte Krále králů,
an vychází od Otce jako ženich z ložnice své.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

Modleme se: Popřej, prosíme, všemohoucí
Bože, aby Jednorozeného tvého nové narození
v těle vysvobodilo nás, jež staré otroctví pod
jhem hříchu drží. Skrze téhož Pána našeho Je-
žíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a
kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po vše-
chny věky věkův.

O.: Amen.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

V.: Dobrořečme Pánu.

O.: Bohu díky.

První nešpory

V.: Duše věrných zemřelých pro milosrdenství Boží ať odpočívají v pokoji.

O.: Amen.

Otče náš . . . potichu.

Modlitba závěrečná.

Svatosvaté a nerozdílné Trojici, lidské přirozenosti ukřižovaného Pána našeho Ježíše Krista, požehnané neporušenosti blahoslavené, přeslavné a vždy panenské Marie, jakož i sboru všech svatých budiž věčná chvála, čest a mocná sláva ode všeho tvorstva vzdávána; nám pak dostaniž se odpuštění všech hříchů — po nekonečné věky věkův. Amen.

V.: Blahoslavené lůno Marie Panny, které nosilo Syna věčného Otce.

O.: A blahoslavené prsy, které napájely Krista Pána.

Otče náš . . . potichu. Z drávas, Maria . . . potichu.

Hodláš-li se však po nešporách modliti bez přestávky „doplněk“ (kompletář), začni po verši A duše věrných zemřelých . . . Amen ihned V.: Rač, pane, požehnatí . . . atd. jako níže. (Tedy bez „Otče náš“.)

KOMPLETÁŘ (DOPLNĚK)

V.: Rač, pane, požehnati!

Požehnání: Pokojnou noc a šťastný konec dej nám všemohoucí Hospodin.

O.: Amen.

Krátké čtení (1 Petr 5, 8n): Bratři, střízliví buďte a bděte, neboť protivník váš ďábel obchází jako lev řvoucí, hledaje, koho by pohltil. Jemu odpírejte, silni jsouce ve víře. Ty pak, Hospodine, smiluj se nad námi.

O.: Bohu díky.

V.: Pomoc naše ve jménu Páně.

O.: Jenž učinil nebe i zemi.

O tče náš . . . potichu.

Kněz: Vyznávám se Bohu všemohoucímu, blahoslavené Marii, vždy panně, svatému Michalu archandělovi, svatému Janu Křtiteli, svatým apoštolům Petru a Pavlu, všem svatým a vám, bratři, že jsem zhřešil velmi myšlením, řečí a skutkem; svou vinou, svou vinou, svou převelikou vinou. Pročež prosím blahoslavenou Marii, vždy pannu, svatého Michala archanděla, svatého Jana Křtitele, svaté apoštoly Petra a Pavla i všechny svaté, a vás, bratři, abyste se modlili za mne k Hospodinu, Bohu našemu.

Lid (sbor): Smiluj se nad tebou všemohoucí Bůh, odpustiž tobě hříchy tvé a přivediž tě k životu věčnému.

Kněz: Amen.

Lid (sbor) opakuje: Vyznávám se . . . Misto „a

K o m p l e t á ř (d o p l n ě k)

vám, bratři“ a „vás bratři“ říká „a tobě, otče...“
„a tebe, otče...“

Kněz: Smiluj se nad vámi... jako výše s příslušnými změnami.

O.: Amen.

Rozhřešení: Odpuštění, rozhřešení a prominutí
hříchů našich uděliž nám všemohoucí a milosrdný Hospodin.

O.: Amen.

V.: Obnov nás, Bože, Spasiteli náš.

O.: A odvrát hněv svůj od nás.

V.: Bože, měj na paměti mou pomoc.

O.: Hospodine, pomáhat mi prospěš.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému... Amen.

Aleluja.

Antifona: Slituj se.

Ž A L M 4

Když jsem volal, vyslyšel mne

Bůh, jenž chrání moje právo;

v soužení jsi uvolnil mi;

slituj se nade mnou, vyslyš mou modlitbu.

Pokolení mužů, jak dlouho

bude čest má na potupu?

Proč máte zálibu ve věcech marných

a proč honíte se za lží?

Vězte přece, že podivuhodně

Hospodin mne omilostnil;

Hospodin mne vyslyšá,

kdykoli ho vzývám.

Ž a l m 90

Jste-li roztrpčeni, nehřešte!

Čím se v mysli své zabýváte,
toho na svých ložích želte.

Podejte oběť, jak se sluší,
a mějte důvěru v Hospodina.

Mnoho je těch, kteří praví:

„Kdo nám dá dočkati se blaha?“

Vznáší se nad námi jas tvé tváře,
Hospodine, udělil jsi

srdci mému radost větší,

nežli bývá, kdy mají hojnost
obilí, vína i oleje.

Klidně na lůžko uložím se

a také budu spáti,

neboť ty, Pane, sám se staráš,

aby bydlo mé bezpečné bylo.

Sláva Otcí i Synu

i Duchu svatému,

jako byla na počátku, buď nyní i vždycky

i na věky věkův. Amen.

Ž A L M 90

Pod záštitou Nejvyššího přebývá,

ve stínu Boha nebes odpočívá,

kdo říká Pánu: „Tys ochrana má a hrad můj,

Bůh můj, v něhož naději svou skládám.“

Neboť on vysvobodí tě z osidla lovců,

od slova, které přináší zkázu.

Perutěmi svými zastíní tě,

pod křídly jeho najdeš útočiště,

štítem obestře tě věrnost jeho.
 Nebudeš se báti hrůzy noční,
 ani střely létající ve dne,
 ani čeho, co se plíží za tmy,
 ani útoku zloducha o polednách.
 Padne jich po boku tvém tisíc,
 deset tisíc ti po pravici,
 ale k tobě se nepřiblíží.
 Ty jen na své oči budeš to vidět,
 na odplatu hříšníků budeš patřit.
 Protožes řekl: „Hospodin naděje má jest,“
 učiniv Hospodina svým útočištěm:
 nepřihodí se nic zlého tobě,
 rána se nepřiblíží k tvému stánku.
 Neboť andělům svým o tobě kázal,
 aby tě ostříhali na všech tvých cestách.
 Takořka na rukou budou tebe nosit,
 abys o kámen nohou svou nezavadil.
 Po zmiji a basilišku chodit,
 šlapat budeš po lvu, jakož i po draku.
 „Protože lne ke mně, vysvobozuji ho,
 chráním ho, ježto zná mé jméno.
 Vzývá mne i slyším ho; jsem při něm v tísní,
 vytrhuji ho a oslavuji.
 Dlouhého věku do syta mu dávám,
 a svou spásu popřávám mu vidět.“
 Sláva Otci i Synu
 i Duchu svatému,
 jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
 i na věky věkův. Amen.

Ž a l m 133

Ž A L M 133

Nuže, teď oslavujte Hospodina,
všichni služebníci Páně,
kteří stáváte v Hospodinově domě,
v nádvořích domu našeho Boha!
V noci zdvíhejte ruce své ke svatyni,
oslavující Hospodina!
„Žehnej tobě Hospodin se Sionu,
který učinil nebe i zemi!“
Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona :

Slituj se nade mnou, Hospodine, a vyslyš
mou modlitbu.

CHVALOPĚV

Prve než světlo zhasne dnes,
Tě, tvůrce světa, prosíme,
bys podle laskavosti své
byl vůdcem nám a záštitou.

Kéž od nás vzdálí se zlé sny,
jakož i noční přeludy;
a sevři škůdce našeho,
by těla čista zůstala.

K o m p l e t á ř (d o p l n ě k)

Buď sláva tobě, Ježíši,
jenž z Panny jsi se narodil,
Otcí i Duchu svatému
po všechen věčných věků čas.
Amen.

Kapitola (Jer 14, 9) :

Tys přece mezi námi, Hospodine, tvoje jméno máme, neopouštěj nás, Hospodine, Bože náš!
O.: Bohu díky.

· Krátké responsorium :

Ve tvé ruce, Hospodine, poručím ducha svého.

Ve tvé ruce, Hospodine, poručím ducha svého.

V.: Ty mne zachrániš, Pane, Bože věrný.

O.: Poručím ducha svého.

Sláva Otcí i Synu i Duchu svatému.

Ve tvé ruce, Hospodine, poručím ducha svého.

V.: Střez mne, Pane, jako zřítelnici oka.

O.: Ve stínu svých křídel uschovej mne.

Antifona :

Opatruj nás.

Chvalozpěv Simeonův. (Lk 2, 29).

Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého
podle slova svého v pokoji,

K o m p l e t á ř (d o p l n ě k)

neboť viděly oči mé spásu tvou,
kterou jsi připravil před očima všech národů,
světlo k osvětlení pohanův
a k slávě lidu svého israelského.

Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona :

Opatruj nás, Pane, když bdíme, střež nás,
když spíme; abychom bděli s Kristem a odpočívali v pokoji.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

Modleme se: Navštiv, prosíme, Pane, tento příbytek a všechny nástrahy nepřítelé od něho zapuď; tvoji svatí andělé ať v něm přebývají, a ti ať nás v pokoji opatrují; a tvé požehnání buď vždy s námi. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a králuje v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věky věkův.

O.: Amen.

V.: Pán s vámi.

O.: I duchem tvým.

V.: Dobrořečme Hospodinu.

O.: Bohu díky.

Požehnání: Požehnej a ostříhej nás všemohoucí a milosrdný Hospodin Otec † Syn i Duch svatý.

K o m p l e t á ř (d o p l n ě k)

O.: Amen.

Antifona. (Kanc. olom. str. 172.)

Slavná matko Jezu Krista,
cesto, bráno k nebi jistá,
hvězdo jasných problesků!
Přispěj lidu ku pomoci,
který vstává z hříchů noci,
lituje svých poklesků!

Anděl stkvoucí jako zoře
jménem Božím u pokoře
vzdal ti, Panno, vzácnou čest;
příroda, aj, divila se,
že se z tebe zrodil v čase
ten, jenž tvojím tvůrcem jest.

Počala jsi, porodila,
ale Pannou, Máti milá,
zůstala jsi bez vady;
haj nás hříšných u Ježíše,
sesílej nám s nebes výše
milostí svých poklady!

V.: Po porodu zůstala jsi, Panno, neporušena.

O.: Oroduj za nás, svatá Boží Rodičko!

Modleme se: Bože, jenž jsi plodným panenstvím blahoslavené Panny Marie lidstvu dary věčné spásy udělití ráčil, dej, prosíme, bychom zakoušeli, že se přimlouvá za nás ta, skrze kte-

K o m p l e t á ř (d o p l n ě k)

rou jsme hodni učiněni byli obdržeti původce života, Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého.

O.: Amen.

V.: Pomoc Boží zůstávej vždycky s námi.

O.: Amen.

Otče náš . . . Zdrávas, Maria . . . Věřím v Boha.

Vše potichu.

Závěrečná modlitba: Svatosvaté a nerozdílné Trojici . . . Jako výše na str. 18.

MATUTINUM (HODINKY JITŘNÍ)

Přípravná modlitba : Otevři, Pane, má ústa . . . Jako
výše na str. 7.

Otče náš . . . Z drávas, Maria . . . Věřím v Boha.
Vše potichu.

V.: Pane, otevři † mé rty. Poznamenej rty malým
křížkem.

O.: Aby ústa má mohla zvěstovati tvoji
chválu.

V.: Bože, měj na † paměti mou pomoc. Pozna-
menej se velikým křížem.

O.: Hospodine, pomáhat mi pospěš.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému . . . Aleluja.

Invitatorium (Výzva k Boží chvále): Kristus narodil
se nám; pojdte, klanějme se!

Kristus narodil se nám; pojdte, klanějme se!

ŽALM 94

Pojďme, chvalme s radostí Pána,
s jáсотem slavme Boha, svou spásu;
předstupme před tvář jeho s díky,
písně plesu pějme jemu.

Kristus narodil se nám; pojdte, klanějme se!

Neboť Bůh veliký jest Hospodin
a král nade všechny bohy.
Jsouť v jeho ruce všechny hlubiny země,
temena hor jsou majetek jeho.

Pojďte, klanějme se.

Jehoť jest moře, neb on je učinil ;
i souš je dílo jeho rukou.
Pojďte, klanějme se, padněme,
klekněme před Pánem, svým tvůrcem.
Jeť on Pán, náš Bůh a my jsme
lid, ježž on vodí, a ovce, ježž pase.

Kristus narodil se nám ; pojdte, klanějme se.

Kéž byste poslechli dnes hlasu jeho :
„Nezatvrzujte svých srdcí
jak v Hádce, jak v Pokušení na poušti,
kde vaši otcové pokoušeli mne,
zkoušeli mne, ač vídali skutky mé.“

Pojďte, klanějme se !

Čtyřicet roků mrzel jsem se
na to pokolení a řekl jsem :
„Lid je to myslí stále bloudící !“
Oni však nechtěli znáti mé cesty,
takže jsem přísáhl ve svém hněvu :
„Nedojdou odpočinku mého !“

Kristus narodil se nám ; pojdte, klanějme se !

Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,

Matutinum (hodinky jitřní)

jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Pojďte, klanějme se!

Kristus narodil se nám; pojdte, klanějme se!

Chvalozpěv:

Kriste, světa Spasiteli . . . Jako výše na str. 15.

V I. nokturnu:

Antifona 1.:

Hospodin mi řekl: Syn můj jsi ty, já dnes
zplodil jsem tě.

ŽALM 2

Spasitel již v jeslích „pije z „potoka“ utrpení a mnoho ještě píti bude „na cestě“ pozemského života svého, avšak přijde čas, kdy „pozdvihne hlavu“ jakožto slavný, vítězný král, nejvyšší soudce, vládce světa a nejvyšší kněz. V jesličkách již vidíme tělo Kristovo, v němž proudí čistá, panská krev. To tělo a tu krev bude později obětovati na kříži a pak pod způsobou chleba a vína (jako Melchisedech) každý den po celém světě; tak bude pokoj a mír („král pokojný“) rozlévati po všech končinách země.

Proč se bouří národové
a kmeny kují marné plány?
Scházejí se králové země,
vládcové se umlouvají
na Pána a jeho pomazaného:

„Roztrhejme jejich pouta
 a jho jejich odvrhněme!“
 Ten, jenž v nebesích sídlí, se směje,
 Hospodin se posmívá jim.
 Poté však mluví k nim ve svém hněvu,
 ve svém rozhorlení je děsí:
 „Já přec jsem králem od něho učiněn
 na Sionu, jeho svaté hoře!
 Hlásám výrok Hospodinův:
 Pravilť ke mně: „Syn můj jsi ty,
 já dnes zplodil jsem tě.
 Požádej, a dám ti národy v majetek
 a v tvé vlastnictví končiny země.
 Ovládej je železnou holí
 a jako nádobu z hlíny je rozbij!“
 Teď tedy, králové, buďte moudří,
 přijměte výstrahu, vládcové země!
 Služte Hospodinu s bázní,
 jásejte mu s uctivým chvěním.
 Podvolte se přikázáním,
 by se Hospodin nerozhněval,
 ať není vaše cesta vám zkázou;
 můžeť snadno vzplát hněv jeho.
 Blaze všem, kdo doufají v něho!
 Sláva Otci . . .

Antifona 1.:

Hospodin mi řekl: Syn můj jsi ty, já dnes
 zplodil jsem tě.

Matutinum (hodinky jitřní)

Antifona 2.:

Jako ženich vychází Pán ze své ložnice.

ZALM 18

Z přečistého lůna Panny Marie vychází Pán jako ženich (srv. další žalm 44) z ložnice své, vydává se na svou vykupitelskou cestu. . . Je to stvořitel slunce, měsíce, hvězd, jež ozařovaly noc, kdy se narodil. Vychází jako slunce osvčující každého člověka světlem svého Božího zjevení (= zákonem = ustanovením = příkázáním = bohoslužbou = výroky Páně).

Nebesa vypravují slávu Boží
a díla rukou jeho hlásá obloha.
Den dni výmluvně podává tu zprávu
a noc noci dává to poučení.
Není to mluva, aniž jsou to řeči,
jejichžto hlasů bylo by možno neslyšet.
Po celé zemi rozléhá se zvuk jejich
a až na kraj světa jejich slova
tam, kde postavil slunci stánek jeho.
To jest jak ženich, jenž z ložnice vyšel,
plesá jak rek, když se do běhu dává;
na jednom konci nebes jest východ jeho,
běží dokola až dojde druhého konce
a nic nemůže skrýti se před jeho žářem.
Zákon Páně je dokonalý,
občerstvuje duše.
Zjevení Páně je spolehlivé,
moudrost skýtá dětem.
Ustanovení Páně jsou správná,

obveselují srdce.
 Příkázání Páně jsou skvělá,
 osvěcují oči.
 Bohoslužba Páně je svatá,
 potrvá na věky věkův.
 Výroky Páně jsou jen právo,
 všecky jsou spravedlivé.
 Vzácnější jsou než zlato,
 než množství drahokamů.
 Ano, sladkost jejich je nad med,
 který vytekl z plástu.
 Také tvůj sluha poslouchá jich,
 jeť za ně odměna velká.
 Poklesky kdo může poznat ?
 Od těch, jichž nejsem si vědom, mě očist'!
 Také zpupných ušetři svého sluhu,
 nechať nade mnou nevládnou;
 i budu bez úhony a prost
 velikého hříchu.
 Kéž se líbí slova úst mých
 i smýšlení srdce mého
 tobě vždycky, Hospodine,
 pomoci má i spásu!
 Sláva Otci i Synu
 i Duchu svatému,
 jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
 i na věky věkův. Amen.

Antifona 2.:

Jako ženich vychází Pán ze své ložnice.

Matutinum (hodinky jitřní)

Antifona 3.:

Rozlit je půvab po rtech твоjich, proto ti požehnal Bůh na věky.

ŽALM 44

líčí Ježíše Krista jakožto vznešeného ženicha, jenž přichází, aby vešel v duchovní manželství s lidstvem, se svou církví, s každou duší nesmrtelnou. Každou vybízí, aby se stala oddanou jeho nevěstou, chotí. Vzor nevěsty Boží sklání se nad jesličkami — je to Panna Maria. Krásu božského ženicha líčí první část žalmu 44., krásu jeho nevěsty popisuje druhá jeho část. Z toho duchovního sňatku vzejdou miliony „synů“, kteří budou vládnouti po celém světě.

Srdce mi kypí vzácnými city
— báseň svoji věnuji králi —
jazyk můj rychlopiscovým perem jest.
„Krásný jsi podobou nad syny lidské,
rozlit je půvab po rtech твоjich,
proto ti požehnal Bůh na věky.
Opaš mečem svá bedra, reku,
ve své kráse a velebě vyjeď,
úspěšně táhni vpřed a panuj,
pro pravdu, pro právo utlačované;
neb tě tvá pravice úžasně povede.
Přeostré jsou střely tvoje,
národové podlehnou ti,
do srdcí králových nepřátel vniknou.
Trůn tvůj, Bože, je na věky věkův,
žezlem práva je žezlo tvé vlády.
Miluješ právo a odpor máš k neřesti;

proto tě pomazal Hospodin, Bůh tvůj,
 olejem radosti víc než tvé druhy.
 Šat tvůj pln myrhy jest, aloe, kasie;
 z paláce slonových kostí tě veselí
 dcery králů ve tvé slávě.
 Po pravici stojí ti královna
 oděná v zlatohlav kol kolem zpestřený.“
 „Slyš, dcero, viz a nakloň ucho.
 Zapomeň na svůj národ a domov,
 aby král zatoužil po tvé kráse;
 neboť Pán (a) Bůh tvůj on jest,
 jemu dlužno klaněti se.
 Tyrští dary si budou tě předcházet,
 všichni velmožové světa.
 Všecka krása je králova dcera vnitř,
 ve zlatém třepení, v pestrém rouchu.
 Vedou ke králi za ní panny,
 její družky mu přivádějí.
 Přivádějí je s plesem a jáсотem,
 vedou je do paláce králova.“
 „Za otce tvé se ti synové zrodí;
 vládci je učiníš po vší zemi.
 Jméno tvoje v paměti bude,
 od pokolení do pokolení;
 i budou národové tě slavit
 po všechny časy, na věky věkův!“
 Sláva Otci i Synu
 i Duchu svatému,
 jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
 i na věky věkův. Amen.

Matutinum (hodinky jitřní)

Antifona 3.:

Rozlit je půvab po rtech твоjich, proto ti požehnal Bůh na věky.

V.: Jako ženich.

O.: Vychází Pán ze své ložnice.

Otče náš . . . potichu.

V.: A neuvod' nás v pokušení.

O.: Ale zbav nás od zlého.

Absoluce: Vyslyš, Pane Ježíši Kriste, prosby služebníků svých a smiluj se nad námi, který s Otcem i s Duchem svatým živ jsi a kraluješ na věky věkův.

O.: Amen.

V.: Rač, pane, požehnati.

Požehnání: Požehnáním ustavičným žehnej nás

Otec věčný.

O.: Amen.

Čtení I. (Is 9, 1—6.)

Kdysi v ponížení byla země Zabulon a Neftali,
ale posléze bude ve vážnosti Přímoří, Pojordání,
Galilea pohanů.

Lid, který chodí ve tmě, vidí veliké světlo;
obyvatelům země, jež zastiňuje smrt, těm
vzchází světlo.

Rozmnožil jsi národ, zvýšil jsi radost;
veselí se před tebou, jako bývá veselost
ve žni,

jako plesají vítězi, když se dělí o kořist.
Neboť jho, jež ho tíží, prut na jeho šíji

a osten poháněče jeho lámeš jako za dnů
Madianských.

Neboť každá kořist, uloupená ve válečném
ryku,

a roucho zbrocené krví bude spáleno, bude
potravou ohně.

Nebo dítě narodí se nám a syn bude nám dán,
vladařství na rameni bude míti a nazýván bude:
Zázračný, rádce, Bůh silný, otec na budoucí
věky, kníže pokoje.

Ty pak, Hospodine, smiluj se nad námi.

O.: Bohu díky.

Responsorium: Dnes ráčil se nám naroditi z Panny
Kráľ nebes, aby člověka ztraceného uvedl
zase do království nebeského.

Radují se zástupy andělů, protože se spása
věčná lidstvu zjevila.

V.: Sláva na výsostech Bohu a na zemi po-
koj lidem bohumilým.

O.: Radují se zástupy andělů, protože se spása
věčná lidstvu zjevila.

V.: Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.

O.: Dnes ráčil se nám naroditi z Panny Král
nebes, aby člověka ztraceného uvedl zase do
království nebeského. Radují se zástupy andělů,
protože se spása věčná lidstvu zjevila.

V.: Rač, pane, požehnati!

Požehnání: Jednorozený Syn Boží rač nás po-
žehnati a nám pomáhati.

O.: Amen.

Matutinum (hodinky jitřní)

Čtení II. (Is 40. 1—8.)

„Těšte, těšte můj národ,“ praví Bůh váš.
„Mluvte k srdci Jerusalema, volejte k němu!
Jeť skončena robota jeho,
jeť odčiněn hřích jeho,
vzaltě dvojnásob z ruky mé
za všechny své viny.“

Hlas volá: „Na poušti připravte cestu Pánu,
srovnejte stezky našemu Bohu!

Každé údolí zvýšeno budiž
a každá hora i pahorek snižen!

Co je kde křivého, srovnáno budiž,
hrboly buďtež plochou cestou!

Ať se ukáže velebnost Páně,
každý, kdo tělo má, ať to vidí!

Vždyť ústa Páně mluvila.

Hlas řekl: „Volej!“

I řekl jsem: „Co mám volati?“

„Vše, co má tělo, jest jako tráva;
i všechna sláva jeho jak polní květ,

Usychá tráva a oprchává květ,
když dech Hospodinův ovane jej.

Ano, tráva jest lid.

Usychá tráva a oprchává květ,
slovo však našeho Boha zůstává na věky.

Ty pak, Hospodine, smiluj se nad námi!

O: Bohu díky.

Responsorium: Dnes nám sestoupil s nebe pravý pokoj.

Dnes počal po celém světě s nebes plynouti med.

V.: Dnes nám zasvitl den nového vykoupení, náhrady za starý hřích, blaženosti věčné.

O.: Dnes počal po celém světě s nebes plynouti med.

V.: Rač, pane, požehnati!

Požehnání: Milost Ducha svatého osvětí mysl i srdce naše!

O.: Amen.

Čtení III. (Is 52, 1—6.)

Povstaň, povstaň, oblec se ve svou sílu, Sione,
oblec se v roucho své slávy, Jerusaleme, město
svaté;

neboť nevstoupí již do tebe neobřezaný a ne-
čistý.

Otřes se z prachu, povstaň, posad' se,
Jerusaleme!

Rozvaž svazky svého hrdla, jatá dcero Sionská!

Neboť toto praví Hospodin:

„Bez peněz jste zaprodáni,
i budete bez stříbra vykoupeni!“

Neboť toto praví Pán Bůh:

„Do Egypta sestoupil lid můj,
na počátku, aby tam hostem byl,
a Assur ho beze vší příčiny utiskoval.

A nyní, co mám tuto, praví Hospodin,
kdyžtě zadarmo vzat byl lid můj?

Páni jeho bezbožně činí, dí Hospodin.

Matutinum (hodinky jitřní)

pořád, celý den jméno mé haněno bývá.
Protož ať pozná lid můj jméno mé v den ten,
že já sám jsem ten, který řekl: „Tu jsem.“
Ty pak, Hospodine, smiluj se nad námi.

O.: Bohu díky.

Responsorium: Koho jste spatřili, pastýři? Po-
vězte, oznamte nám, kdo se to objevil na zemi?

Novorozence jsme spatřili a zástupy andělů
velebící Hospodina.

V.: Povězte, co jste viděli, a zvěstujte Kris-
tovo narození.

O.: Novorozence jsme spatřili a zástupy an-
dělů velebící Hospodina.

V.: Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.

O.: Novorozence jsme spatřili a zástupy an-
dělů velebící Hospodina.

Ve II. nokturnu.

Antifona 1.:

Myslíme na tvoji milost, Bože, ve tvém chrá-
mě.

ŽALM 47.

To malé dítě v jeslích jest veliký Bůh, který sídlil a
milosti dával v nádherném chrámě jeruzalemském . . . Bůh,
jenž opatroval vždy Jerusalema, svou zemi a svůj národ.
To malé dítě bude dlíti v církvi (= Jerusalema = Sion),
kterou založí, bude jí hájiti, že brány pekelné jí nepřemo-
hou.

Veliký jest Hospodin
a velmi hoden chvály

v městě našeho Boha,
 na svaté hoře jeho,
 kde má své základy Sion
 na radost veškeré země,
 na půlnoční straně
 města velkého krále.
 Na jeho palácích ukázal
 Bůh, že je opatruje.
 Neboť, hle, sešli se králové,
 přitáhli v jednom šiku;
 jak to zřeli — jal úžas je,
 zděsili se a prchli.
 Hrůza je zachvátila,
 úzkost jak rodící ženu,
 jako když prudkým vichrem
 tříštíš tarsiské lodi.
 Jak jsme to slýchali, zřeli jsme
 ve městě Pána zástupů,
 ve městě Boha našeho:
 Bůh je upevnil na věky!
 Myslíme na tvoji milost,
 Bože, ve tvém chrámě.
 Jako tvé jméno, tak chvála tvá,
 Bože, jde do končin světa.
 Práva je plná tvá pravice,
 proto se veselí Sion,
 jásají dcery judské
 pro tvé soudy, Pane.
 Jděte kol Sionu, jděte,
 čítejte jeho věže;

Matutinum (hodinky jitřní)

hledte na jeho hradby,
prohlížejte si paláce,
vypravujte to potomkům,
že jest takový Bůh,
Bůh náš vždycky, na věky;
on nás povede věčně!
Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona 1.:

Myslíme na tvoji milost, Bože, ve tvém chrámě.

Antifona 2.:

Kvěsti bude ve dnech Páně hojnost blaha a panovat bude.

ŽALM 71

Líčí slavnou vládu duchovního krále, jenž jako nemluvnátko dává se ovládati panenskou rukou své matky.

Dej, Bože, králi svou spravedlnost,
a své právo královi synu,
aby soudil tvůj lid dle práva,
tvé utiskované spravedlivě!
Kéž nesou hory pokoj lidu,
pahorky pak spravedlnost!
Zjedná právo ubohým z lidu,

přispěje na pomoc utištěným,
 utlačovatele potře.
 Žít bude jako slunce a měsíc,
 od pokolení do pokolení.
 Sestoupí deštěm na holou louku,
 jako rosa, jež na zemi kape.
 Kvěsti bude v jeho dnech právo
 a hojnost blaha, až pomine měsíc.
 Panovat bude od moře k moři,
 od Řeky až na konec světa.
 Před ním se skloní odpůrci jeho,
 nepřátelé prach budou lízat.
 Králové Tarsisu a přímoří
 budou podávat jemu dary;
 králové ze Šeby a Seby
 podary mu budou nosit.
 Klanět se budou mu králové světa
 a všichni národové mu sloužit.
 Vytrhneť chudása násilníku,
 chudása, jenž neměl pomocníka.
 Ujme se slabého a nuzného,
 životu nuzných ochranu zjedná.
 Vymaní je z útisku, křivdy,
 neb drahé bude mu jejich jméno.
 Žít bude, dostane sabského zlata,
 klanět se budou jemu vždycky,
 každý den mu blahorečit.
 Obilí bude v zemi i na horách,
 úroda její převyšší Liban,
 kvést budou měšťané jako rostlinstvo.

Matutinum (hodinky jitřní)

Požehnané jméno jeho bude na věky,
jako slunce bude trvat.

On bude požehnání národům,
všecek svět bude jemu žehnat.

Žehnán buď Hospodin, Bůh Israelův,
který jediný může činit divy;
na věky slavnému jménu jeho buď žehnáno,
plná buď slávy jeho všecka země!
Staň se! Staň se!

Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona 2.:

K věsti bude ve dnech Páně hojnost blaha a
panovati bude.

Antifona 3.:

A by věrnost vyrůstala ze země a spravedl-
nost vyhlédala s nebes.

ŽALM 84

Líčí nám štěstí, jež přináší lidstvu novorozený Vykupitel.

Požehnal jsi, Hospodine, své zemi,
obrátil jsi osudy Jakobovy;
odpustil jsi nepravost svého lidu,
ráčil jsi přikryti všecky hříchy jejich;
zmírniti jsi ráčil všecek hněv svůj,

upustil jsi od svého rozhorlení.
 Rač nás obnovit, Bože naší spásy,
 a svou nevoli odvrátit od nás.
 Zda budeš na věky hněvati se na nás,
 neb svůj hněv protahovat od rodu do rodu?
 Bože, rač nám zase život dáti,
 aby tvůj lid se radovat mohl z tebe!
 Ukaž nám, Hospodine, milost svoji
 a své blaho rač nám poskytnouti!
 Poslechnu, co mi řekne Hospodin Bůh . . .
 Ano pokoj zvěstuje lidu svému,
 svatým svým, jejichžto srdce ho vyhledává.
 Skutečně blíží se těm, již ho ctí, pomoc jeho,
 aby zas sídlila sláva v naší zemi,
 láska a věrnost aby se potkávaly,
 spravedlnost s pokojem aby se líbala,
 aby věrnost vyrůstala ze země
 a spravedlnost vyhlédala s nebe.
 Sám Hospodin bude dávat požehnání
 a naše země vydávat úrodu svou;
 spravedlnost bude chodit před ním,
 bude kráčet po cestě za ním.
 Sláva Otci i Synu
 i Duchu svatému,
 jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
 i na věky věkův. Amen.

Antifona 3.:

Aby věrnost vyrůstala ze země a spravedl-
 nost vyhlédala s nebes.

Matutinum (hodinky jitřní)

V.: Krásný jsi podobou nad syny lidské.

O.: Rozlit je půvab po rtech tvojich.

Otče náš . . . potichu.

V.: A neuvod' nás v pokušení.

O.: Ale zbav nás od zlého.

Absoluce: Pomáhej nám milostivost a slitovnost toho, který s Otcem a s Duchem svatým živ jest a kraluje na věky věkův.

O.: Amen.

V.: Rač, pane, požehnati!

Požehnání: Bůh Otec všemohoucí budiž nám milostiv a laskav.

O.: Amen.

Řeč svatého Lva papeže.

O narození Páně.

Čtení IV.

Nejmilejší! Dnes narodil se nám Spasitel, proto radujme se! Neboť byl by hřích oddávati se zármutku, kdyžtě jsou narozeniny Života, který, zahladiv hrůzu smrti, budí v nás radost ze slíbené věčnosti. Nikdo není vyloučen z účasti na tomto veselí. Všichni máme společnou příčinu radosti: náš Pán, vítěz nad hříchem a smrtí, jako nenašel nikoho, kdo by prost byl viny, tak přišel, aby spasil všecky. Raduj se spravedlivec, neboť se blíží k palmě vítězství; plesej hříšník, neboť jest mu nabídnuto odpuštění; ať si myslí dodá pohan, neboť volán jest k životu. Syn Boží totiž, když se naplnily časy, jež nevyzpytná

hloubka Božího úradku ustanovila, vzal na sebe lidskou přirozenost, aby ji smířil s jejím Původcem, aby vynálezce smrti ďábel tou přirozeností, kterou byl přemohl, také sám přemožen byl. Ty pak, Hospodine, smiluj se nad námi.

O.: Bohu díky. Responsorium: Ó veliké tajemství a zázraku podivuhodný, že zvířata uzřela Pána, an se narodil a ležel v jeslích. Blahoslavená Panno, jejíž lůno bylo hodno, aby neslo Pána Krista!

V.: Zdrávas, Maria, milosti plná, Pán s tebou.

O.: Blahoslavená Panno, jejíž lůno bylo hodno, aby neslo Pána Krista.

V.: Rač, pane, požehnati!

Požehnání: Kristus dej nám radosti života věčného!

O.: Amen!

Čtení V.

V tomto boji, za nás podniknutém, bylo bojováno podle práva veliké a obdivu hodné rovnosti, kdyžť všemohoucí Pán neutkal se s nejvzteklejším nepřítelem ve své božské velebnosti, nýbrž ve své nízkosti; postavil totiž proti němu tutéž podobu, tutéž přirozenost, účastnu sice naší smrtelnosti, avšak jakéhokoli hříchu prostou. Neboť daleko bylo tohoto narození, co o všech ostatních čteme: „Nikdo není bez poskvrny, ani nemluvně, které žije teprve jeden den na světě.“ Nic tedy na toto jedinečné na-

rození nepřešlo ze žádostivosti tělesné, nic na ně nevyplynulo ze zákona hříchu. Vyvolena byla královská Panna z Davidova rodu, aby, majíc požehnána býti svatým plodem, božské a spolu lidské dítě dříve počala podle ducha nežli podle těla. Aby pak neznajíc nejvyššího úradku nezalekla se neobyčejným oslovením, dovídá se z rozmluvy s andělem o tom, co v ní měl učiniti Duch svatý; i věří, že nepozbude panenství ta, která má býti brzy rodičkou Boží. Ty pak, Hospodine, smiluj se nad námi.

O.: Bohu díky. Responsorium: Blahoslavená Rodička Maria, jejíž lůno zůstává bez poskvrny, porodila dnes Spasitele světa.

V.: Blahoslavená jest, že uvěřila, neboť splněno jest všecko, co jí bylo řečeno od Pána.

O.: Porodila dnes Spasitele světa.

V.: Rač, pane, požehnati!

Požehnání: Oheň své lásky rozněť Bůh v srdcích našich!

O.: Amen.

Čtení VI.

Děkujeme tedy, nejmilejší, Bohu Otci skrze jeho Syna v Duchu svatém. Onť pro množství své lásky, kterou nás miloval, slitoval se nad námi a nám pro hříchy zemřelým spolu s Kristem daroval zase život, abychom byli v něm nové stvoření a nové dílo. Odložme tedy starého člověka se skutky jeho a stavše se účast-

Jitřní

níky narození Kristova, odřekněme se tělesných skutků. Uznej, křesťane, důstojnost svou, a stav se účastným Boží přirozenosti, nevracej se zvrhlým životem do staré bídy. Pomni, čí hlavy a těla jsi údem! Rozpomeň se, že z moci temna vytržen byv, přenesen jsi do království Božího světla. Ty pak, Hospodine, smiluj se nad námi.

O.: Bohu díky. Responsorium: Sváté a neposkvrněné panenství, kterými chvalami měl bych tě velebiti, nevím.

Neboť toho, jehož nebesa obsáhnouti nemohla, ty jsi v lůně svém nosila.

V.: Požehnanás ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého.

O.: Neboť toho, jehož nebesa obsáhnouti nemohla, ty jsi v lůně svém nosila.

V.: Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.

O.: Neboť toho, jehož nebesa obsáhnouti nemohla, ty jsi v lůně svém nosila.

Ve III nokturnu.

Antifona 1 :

On bude vzývati mne, — aleluja — Tys můj otec — aleluja.

ŽALM 88

Děkujme před jesličkami betlemskými Bohu všemohoucímu, nejvyšší dobrotivému a věrnému, že dnes počal plnit sliby dané kdysi Davidovi. Novorozený potomek Davidův zasedá dnes na trůn duchovního království, jehož nebude konce. Trůn ten bude jako slunce před Bohem a

Matutinum (hodinky jitřní)

jako měsíc na věky upevněný. Bude to náhrada za to, že potomstvo Davidovo pozbylo pozemské moci královské. Dlouho, dlouho dal Hospodin čekati na své sliby. Dnes konečně zasvitl ten šťastný den, který vytrhne ne jen Davida a jeho národ, nýbrž veškeré lidstvo z dosavadní bídy, ve které úpělo.

O milostech Páně věčně chci zpívat,
od rodu do rodu věrnost tvou rty svými
hlásat.

Vždyť jsi děl: „Na věky stavěn bude dům
milosti!“

— na nebesa postavil jsi svou věrnost. —

„Smlouvu jsem učinil se svými vyvolenými,

Davidovi, sluhovi svému, jsem přísáhl:

„Na věky budu tvé potomstvo zachovávat,
od rodu do rodu trůn tvůj održovat.“

Nebesa slaví tvé divy, Hospodine,
a tvou věrnost shromáždění svatých.

Neboť kdo v mračnech roven jest Hospodinu,
kdo se podobá Pánu ze synů Božích?

Bůh, který slaven jest ve shromáždění svatých,
velký a hrozný je nad všecky kolem něho.

Pane, Bože zástupů, kdo je ti podoben?

Mocný jsi, Pane, a věrnosti plno kol tebe,

Ty jsi panovníkem nad zpupným mořem,
když se vzdouvají vlny jeho, krotíš je.

Tys jak zraněného pokořil zpupného,
silným svým ramenem rozptýlils odpůrce své.

Tvá jsou nebesa, tvá je také země,
svět a vše, čeho je plný, ty založil jsi.

Sever i západ ty jsi ráčil stvořit,
 Tabor i Hermon plesají nad tvým jménem.
 Ty máš rámě síly olbřímovy,
 silná jest ruka tvá, pravice vyvýšená.
 O spravedlnost, o právo trůn tvůj jest opřen,
 milostivost a věrnost stojí před tebou.
 Blaze národu, který ví, co je to plesat,
 který ve světle tváře tvé chodí, Pane.
 Pro tvé jméno plesají ustavičně,
 a pro tvou spravedlnost se povznášejí.
 Neboť ty jsi ozdoba jejich síly
 a tvou milostí zdvíhá se naše čelo.
 Neboť Pánu náleží ochrana naše
 a král náš Svatému Israelovu.
 Tehdy mluvil jsi ve vidu k věrným svým
 ctitelům :
 „Vstavil jsem korunu na hlavu hrdinovu,
 vyvolence ze svého lidu jsem povýšil ;
 našel jsem si Davida, svého sluhu,
 olejem svým svatým jsem pomazal ho ;
 proto silná má ruka bude s ním
 a mé rámě bude ho posilovat.
 Ničeho nesvede nepřítel proti němu
 a nešlechtník jemu již neublíží.
 Ale potru před ním odpůrce jeho,
 na útěk obrátím ty, kteří nevraží na něj.
 Věrnost má a milost bude s ním
 a mým jménem čelo jeho se zdvihne.
 Na moře vložím ruku jeho
 a na veletoky jeho pravici.

On bude vzývati mne: „Tys můj otec,
Bůh můj a skála pomoci mé!“
Ano, já prvorozenec učiním ho,
nejvyšším mezi králi země.
Na věky zachovám jemu svoji milost
a má smlouva s ním zůstane bez poruchy.
Držet budu na věky potomstvo jeho
a jeho trůn, pokud nebesa budou.
Jestliže opustí synové jeho můj zákon
a dle práv mých nebudou chodit,
poskvrní-li, co jsem ustanovil,
a mých příkazů nebudou-li dbáti:
navštívím metlou nepravosti jejich
a ranami jejich provinění;
avšak své milosti mu neodejmu
a své věrnosti neporuším;
neznescvětím úmluvy své,
a co vyšlo z úst mých, nezměním.
Jednou jsem přísáhl při své svatosti:
„Jistě Davida neobelhu!“
Símě jeho na věky trvat bude
a trůn jeho jako slunce přede mnou;
a jako měsíc na věky upevněný;
a svědek na nebi jest věrný.“
Avšak ty jsi zavrhl a zamítl,
odstranils pomazaného svého.
Zrušil jsi smlouvu se svým služebníkem,
svrhl jsi na zemi korunu jeho.
Pobořil jsi všechny ohrady jeho
a jeho pevnosti obrátils v děsné sutiny.

Obírají ho všichni mimojdoucí,
 na posměch je sousedům svým.
 Vyvýšil jsi pravici nepřátel jeho,
 rozveselils všechny škůdce jeho.
 Zvrátil jsi sílu jeho meče,
 na pomoc v boji jsi nepřispěl mu.
 Vytrhl jsi žezlo z ruky jeho
 a trůn jeho na zemi jsi svrhl.
 Ukrátil jsi dobu jeho mládí,
 zaplavils ho zahanbením.
 Dlouho-li, Pane, budeš pořád se odvracet,
 dlouho-li bude jak oheň hořeti hněv tvůj?
 Rozpomeň se, jaká jest má bytost,
 k jaké nicotě stvořils veškero lidstvo!
 Který člověk žije, by neuzřel smrti,
 aby vytrhl duši svou z ruky pekel?
 Kde jsou, Pane, bývalé milosti tvoje,
 na které přísahals Davidu při své
 věrnosti?
 Pomni, Pane, na potupu svých sluhů
 od mnohých národů, kterou za řadry
 nosím,
 kterou tupí odpůrci tvoji, Pane,
 tupí osud pomazaného tvého.
 Požehnán buď Hospodin na věky! Staň se,
 staň se!
 Sláva Otci i Synu
 i Duchu svatému
 jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
 i na věky věkův. Amen.

Matutinum (hodinky jitřní)

Antifona 1.:

On bude vyzývati mne — aleluja — Tys můj otec — aleluja.

Antifona 2.:

Veselte se, nebesa, a plesej, země, před Hospodinem, že přichází.

ŽALM 95

Vesel se národ vyvolený, pohanstvo i všechna příroda, že přichází Mesiáš, Pán, spravedlivý soudce.

Zpívejte Hospodinu píseň novou,
zpívejte Hospodinu, všechny země!

Zpívejte Pánu a slavte jeho jméno,
hlásejte den po dni jeho spásu!

Zvěstujte mezi národy jeho slávu,
mezi všemi lidmi jeho divy!

Velký je Pán a chvály nejvyš hoden;
zaslouží cti nade všechny bohy.

Jsouť všichni bohové pohanů duchové zlí,
avšak Hospodin je tvůrce nebes.

Sláva a nádhera je před jeho tváří,
svatost a velebnost ve svatyni jeho.

Vzdávejte Hospodinu, kmenové pohanští,
vzdávejte Hospodinu čest a slávu.

Vzdávejte Pánu slávu dle jeho jména,
berte dary a vstupujte do jeho síní,
klaňte se Pánu ve svatém jeho dvoře.

Třeste se před jeho tváří, všechny země,
říkejte mezi národy: „Hospodin kraluje!“

Ž a l m 97

Neboť on upevnil zemský kruh, že se nehne,
onť bude souditi národy spravedlivě.
Veselte se nebesa, plesej země,
zahuč moře se vším, čeho je plno.
Radujte se pole a vše, co je na nich,
tehdy ať jásá všecko stromoví lesní
před Hospodinem, že přichází,
protože přichází, by soudil zemi.
Soudit bude kruh zemský spravedlivě,
soudit bude národy podle své věrnosti.
Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona 2. :

Veselte se, nebesa, a plesej, země, před Ho-
spodinem, že přichází.

Antifona 3. :

Známou učinil Hospodin — aleluja — svou
spásu — aleluja.

Ž A L M 97

Zpívejte Hospodinu píseň novou,
neboť zázračné věci učinil.
Na pomoc mu přispěla pravice jeho,
pomáhalo mu svaté jeho rámě.
Známou učinil Hospodin svou spásu,
před zraky národů zjevil svou spravedlivost,

Matutinum (hodinky jitřní)

Rozpomněl se na své milosrdenství,
jakož i na věrnost domu Israelovu.

Nyní viděly všechny končiny světa,
kterak Bůh náš vysvobodil nás.

Radostně slav Boha, veškerá země,
zpívejte a jásejte a hrajte.

Hrajte Hospodinu na citaru,

na citaru, jakož i hlaholem zpěvu,
trubte na táhlé trouby i zvučné rohy,
jásejte před tváří krále Hospodina.

Ať hučí moře a vše, čeho je plno,
okruh zemský a jeho obyvatelstvo;

řeky rukama ať tleskají

a všechny hory nechať plesají
před Hospodinem, že přišel,

aby nad zemí soud konal.

Soudit bude kruh zemský spravedlivě,
národy jak se sluší a patří.

Sláva Otci i Synu

i Duchu svatému

jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antífona 3. :

Známou učinil Hospodin — aleluja — svou
spásu — aleluja.

V.: On bude vzývati mne, aleluja.

G.: Tys můj otec, aleluja.

Otče náš . . . potíchu.

V.: A neuvod' nás v pokušení.

Čtení VII.

O.: Ale zbav nás od zlého.

Absoluce: Z vazeb hříchů našich vyprostiž nás všemohoucí a milosrdný Hospodin.

O.: Amen.

V.: Rač, pane, požehnati!

Požehnání: Čtení svatého evangelia budiž nám ke spáse a k ochraně.

O.: Amen.

Čtení svatého evangelia podle Lukáše.

Čtení VII. (2, 1—14.)

Za onoho času vyšel rozkaz od císaře Augusta, aby vykonán byl soupis celé říše. A tak dále.

Výklad svatého Řehoře papeže.

Protože štědrostí Páně slavnost mše sv. dnes třikráte konati budeme, není nám možno o evangelním čtení dlouho mluvit; avšak narození našeho Vykupitele nutí nás, abychom aspoň něco málo řekli. Neboť proč jiného byl konán soupis celé říše před narozením Páně, než aby zjevně bylo ukázáno, že se objevil v těle Ten, který chtěl zapsati své vyvolené do knihy života věčného? Proti tomu praví prorok o zavržených: „Vymazáni budou z knihy života a nebudou zapsáni mezi spravedlivci.“ Vhodně také narodil se v Betlemě. Betlem totiž bývá překládáno: „Dům chleba.“ On totiž je ten, jenž pravil: „Já jsem chléb živý, který s nebe sestoupil.“ Místo tedy, kde se Pán narodil, již prve

„Dům chleba“ slulo proto, že tam skutečně v těle hmotném měl se ukázati ten, který měl duše vyvolených vnitřním nasycením občerstviti. Nenarodil se v otcovském domě, nýbrž na cestě, aby dal zřetelně na jevo, že podle lidské přirozenosti, kterou na sebe vzal, jaksi v cizím přicházel na svět. Ty pak, Hospodine, smiluj se nad námi.

O.: Bohu díky.

Responsorium: Blahoslavené lůno Marie Panny, které nosilo Syna věčného Otce, a blahoslavené prsy, které napájely Krista Pána, jenž se dnes pro spásu světa z Panny naroditi ráčil.

V.: Den svatý zasvitl nám, pojdte, národové, a klanějte se Pánu.

O.: Jenž se dnes pro spásu světa z Panny naroditi ráčil.

V.: Rač, pane, požehnati!

Požehnání: Slovy evangelia zahlazeny budtež naše viny.

O.: Amen.

Čtení svatého evangelia podle Lukáše.

Čtení VIII. (2. 15—20.)

Za onoho času pravili pastýři k sobě vespolek: „Pojďme až do Betlema a vizme tu událost, kterou Pán oznámil nám.“ A tak dále.

Výklad svatého Ambrože biskupa.

Vizte počátky povstávající církve: Kristus

Čtení VIII.

se narodil a pastýři počínají bdíti ; ti totiž měli stáda pohanů, zhovadile žijících shromážditi do ovčince Božího, aby v hustém nočním temnu od duchovních dravců nemohla býti přepadena. A dobře jest řečeno, že pastýři bdí, kdyžť dobrý pastýř je vyučuje. Stádo tedy jest lid, noc jest svět, pastýři jsou kněží. Nebo snad i ten jest pastýř, jemuž bylo řečeno: „Bud' bdělý a povzbuzuj!“ Nezřídil totiž Pán toliko biskupů na ochranu stáda, ale i anděly na to ustanovil. Ty pak, Hospodine, smiluj se nad námi.

O.: Bohu díky.

Responsorium: Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi. A viděli jsme slávu jeho, slávu jako jednorozeného z Otce, plného milosti a pravdy.

V.: Všecky věci povstaly skrze něho a bez něho nepovstalo nic.

O.: A viděli jsme slávu jeho, slávu jako jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy.

V.: Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.

O.: A viděli jsme slávu jeho, slávu jako jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy.

V.: Rač, pane, požehnati!

Požehnání: Slovům svatého evangelia nauč nás Kristus, Syn Boží!

O.: Amen.

Čtení svatého evangelia podle Jana.

Matutinum (hodinky jitřní)

Čtení IX. (1. 1—14.)

Na počátku bylo Slovo, Slovo bylo u Boha a Bůh bylo Slovo. A tak dále.

Výklad svatého Augustina biskupa.

Abys nemyslel na něco všedního, jako jsi zvyklý mysliti, když slycháš o slovech lidských, poslyš, nač máš mysliti, když slyšíš: „Bůh bylo Slovo.“ Ať vystoupí nyní kterýkoliv nevěřící Arian a řekne, že Slovo Boží bylo stvořeno. Jak je to možno, aby Slovo Boží bylo stvořeno, kdyžž Bůh skrze to Slovo všecko stvořil? Bylo-li i samo Slovo Boží stvořeno, skrze které jiné Slovo bylo stvořeno? Tvrdíš-li, že skrze jiné Slovo bylo ono Slovo stvořeno, nazývám já právě toto druhé Slovo jediným Synem Božím. Nechceš-li však mluvit o jiném Slovu, musíš uznati, že nebylo stvořeno to, skrze co stvořeno je všecko. Neboť nemohlo býti stvořeno skrze sebe samo to, skrze co stvořeno je všecko. Věř tedy evangelistovi. Ty pak, Hospodine, smiluj se nad námi.

O.: Bohu díky.

Bože, tebe chválíme, * Pane, tebe slavíme.

Tebe, Otče věčný, * celá země velebí.

Tobě všichni andělé, * tobě nebesa a všechny
moci,

tobě cherubové i serafové * neutuchajícím hlasem
provolávají:

Svatý, * svatý, * svatý jest * Hospodin, Bůh zástupů.

Bože, tebe chválíme

Plná jsou nebesa i země * tvé slavné velebnosti.

Tebe slavný * sbor apoštolů,

tebe ctihodných * řada proroků,

tebe chválí bělostné * šiky mučedníků,

tebe po širém světě * slaví svatá církev,

tebe, Otče * nesmírné velebnosti,

tvého vši cti hodného, * pravého a jediného Syna,

jakož i Ducha svatého * Utěšitele.

Tys král slávy, * Kriste.

Tys Otcův * věčný Syn.

Ty hodlaje se státi člověkem, bys ho spasil, *
nehrozil ses lůna Panny.

Ty zlomiv osten smrti * otevřel jsi věřícím říše
nebeské.

Ty sedíš na pravici Boží * ve slávě Otcově.

Věříme, že přijdeš * k soudu.

Proto tě prosíme, bys přišel na pomoc svým slu-
žebníkům, * které jsi předrahou krví vykoupil.

Dej, bychom k tvým svatým * ve slávě věčné
byli připočteni.

Dej dojíti spásy svému lidu * a žehnej svému
majetku.

Spravuj jej * a vyvyš ho na věky.

Každý den ti * dobrořečíme

a chválíme tvé jméno na věky, * až na věky věkův.

Rač nás, Pane tohoto dne * hříchu chrániti.

Smiluj se nad námi, Hospodine, * smiluj se nad
námi.

Sestup milosrdenství tvé, Pane, na nás, * jak
v tebe doufáme.

Matutinum (hodinky jitřní)

V tebe, Hospodine, doufám, nebudu zahanben na věky.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

Modleme se.

Popřej, prosíme, všemohoucí Bože, aby Jednorozeného tvého nové narození v těle vysvobodilo nás, jež staré otroctví pod jhem hříchu drží. Skrže tétož Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věky věkův.

O.: Amen.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

V.: Dobrořečme Pánu.

O.: Bohu díky.

Poté bývá sloužena slavná mše sv. „půlnoční“.

MŠE SVATÁ

Modlitba stupňová: **Ve jménu Otce † i Syna i Du-
cha svatého. Amen.**

Antifona:

Kněz: **Přistoupím k oltáři Božímu, Lid: před
Boha, který mne od mládí radostí naplňoval.**

ŽALM 42

Kněz: **Ujmi se mne, ó Bože, a dopomoz mi
ku právu proti lidu nesvatému; od lidí zlo-
volných a lstivých mne vysvobod!**

Lid: **Neb tys, Bože, má síla! Proč jsi mne zapudil?
Proč smutně chodit mám, když mne nepřítel
skličuje?**

Kněz: **Sešli své světlo a věrnost! Ty mne po-
vedou
a uvedou na svatou horu tvou, do tvých
stanů.**

Lid: **Abych přistoupil k oltáři Božímu, před
Boha,
který mne od mládí radostí naplňoval.**

Kněz: **Abych ti děkoval na citaře, Bože, můj
Bože.**

**Proč jsi zarmoucena, duše moje,
a proč znepokojuješ mne?**

Lid: **Doufej v Boha, neb ještě mu děkovat budu,
že je mou spásou a mým Bohem.**

Kněz: **Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.**

Lid: **Jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.**

Mše svatá

Antifona:

Kněz: Přistoupím k oltáři Božímu, Lid: před Boha, který mne od mládí radostí naplňoval.

V.: Pomoc naše je ve jménu Hospodina.

O.: Jenž učinil nebe i zemi.

Kněz: Vyznávám se Bohu všemohoucímu, blahoslavené Marii, vždy panně, svatému Michalu, archandělu, svatému Janu Křtiteli, svatým apoštolům Petru a Pavlu, všem svatým a vám, bratři, že jsem zhřešil velmi myšlením, řečí a skutkem: svou vinou, svou vinou, svou prevelikou vinou. Pročež prosím blahoslavenou Marii, vždy Pannu, svatého Michala, archanděla, svatého Jana Křtitele, svaté apoštoly Petra a Pavla i všechny svaté a vás, bratři, abyste se modlili za mne k Hospodinu, Bohu našemu.

O.: Smiluj se nad tebou všemohoucí Bůh, odpustiž tobě hříchy tvé a přivediž tě k životu věčnému.

Kněz: Amen.

Lid (ministrant) opakuje: Vyznávám se . . . Místo „vám bratři“ a „vás bratři“ říká „tobě, otče“ a „tebe, otče“.

Kněz: Smiluj se nad vámi . . . hříchy vaše . . . vás . . . věčnému.

Lid: Amen.

Kněz: Odpuštění, rozhřešení a prominutí hříchů našich uděliž nám ě všemohoucí a milosrdný Hospodin.

Lid: Amen.

Mše svatá

Kněz: Bože, rač nám zase život dáti.

Lid: Aby tvůj lid se radovati mohl z tebe.

Kněz: Ukaž nám, Hospodine, milost svoji.

Lid: A své blaho rač nám poskytnouti.

Kněz: Pane, vyslyš modlitbu mou.

Lid: A volání mé k tobě přijď.

Kněz: Pán s vámi.

Lid: I s duchem tvým.

Kněz (vystupuje k oltáři): Ni odleme se. ( )dejmi od nás, Hospodine, prosíme, nepravosti naše, abychom do svatyně svatých s čistou myslí vejíti zasloužili. Skrze Krista Pána našeho. Amen.

Prosíme tebe, Hospodine, pro zásluhy tvých svatých, jejichž ostatky tuto jsou kněz říká: a dání hrobku i všech svatých, abys mi odpustiti ráčil všecky mé hříchy. Amen.

Invokace (přítel, na epít. 1. listu): Hospodin pravil ke mně: Syn můj jsi ty, já dnes zplodil jsem tě. *Z. 2.* Proč se bouří národové a kmeny kují marné plány? *Tanže.* Sláva Otci i Synu i Duchu svatému, jako byla na počátku, buď nyní i vždycky i na věky věkův. Amen. Hospodin pravil ke mně: Syn můj jsi ty, já dnes zplodil jsem tě.

Prosba od oltáře kněz stává: *Tanže.*

Pane, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, smiluj se nad námi!

Mše svatá

Kriste, smiluj se nad námi!

Kriste, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Andělský chvalo zpěv (Gloria):

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem bohumilým! Chválíme tě. Dobrořečíme tobě. Klaníme se tobě. Oslavujeme tě. Díky vzdáváme tobě pro velikou slávu tvou, Pane, Bože, králi nebeský, Bože Otče všemohoucí, Pane, jednorozený Synu, Ježíši Kriste! Pane, Bože, beránku Boží, Synu Otce. Ty, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi. Ty, který snímáš hříchy světa, přijmi kající modlitbu naši. Ty, který sedíš na pravici Otce, smiluj se nad námi! Neboť ty jediný jsi Svatý, ty jediný jsi Pán, ty jediný jsi Svrchovaný, Ježíši Kriste, se svatým Duchem ve slávě Boha Otce. Amen.

Kněz: Pán s vámi.

Lid: I s duchem tvým.

Modleme se:

Bože, jenž jsi tuto přesvatou noc jaseš pravého světla osvítil, dej, prosíme, bychom téhož světla, jehož tajemství jsme na zemi poznali, také radostí v nebi požívali, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věky věkův.

O.: Amen.

Čtení z listu svatého Pavla Titovi. 2. 11—15.

Nejmilejší! Ukázala se milost Boha, Spasitele našeho, všem lidem, učíc nás, abychom odříkající se bezbožnosti a světských žádostí, střízlivě a spravedlivě a pobožně živi byli na tomto světě, očekávající blahou nadějí a příchod velikého Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista, jenž dal sebe sama za nás, aby nás vykoupil od všeliké nepravosti a očistil si lid příjemný, jenž by byl horlitem dobrých skutků. To mluv a přimlouvej a vytykej v Kristu Ježíši, Pánu našem.

O.: Bohu díky.

Graduale. (Zpěv stupňový.) Ž. 109. 3. 1.

Ty vládni ve dni své síly v lesku svatém, z lůna před jitřenkou zplodil jsem tě. — Řekl Hospodin mému Pánu: „Zasedej po mé pravici, dokud nedám nepřátele za podnož tvým nohám.“ — Aleluja, aleluja.

V.: (Ž. 2. Hospodin pravil ke mně: Syn můj jsi ty, já dnes zplodil jsem tě. Aleluja.

Kněz (nebo jáhen) prostřed oltáře: Očisti srdce a rty mé, všemohoucí Bože, jenž jsi rty Isaiáše proroka žhavým očistil uhlem; tak mne dobrotivým slitováním svým rač očistit, abych hodně zvěstovati mohl tvé svaté evangelium. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

V.: (Kněz nebo jáhen.) Rač, Pane, požehnat!

Požehnání: Pán budiž v srdci mém (tvém) a na rtech mých (tvých), abych (abys) důstojně a ná-

ležitě zvěstoval evangelium jeho (ve jménu Otce i Syna † i Ducha svatého). Amen.

Křič nebo jáhen: Pán s vámi.

Ud: I s duchem tvým.

Křič nebo jáhen: Slova svatého evangelia podle Lukáše. 2, 1—14.

Ud: Sláva tobě, Pane.

Za onoho času vyšel rozkaz od císaře Augusta, aby se vykonal soupis celé říše. Ten soupis konal se první za náčelnictví Quirinova v Syrii. I šli všickni, aby se dali zapsati, každý do města svého. Odešel pak i Josef z Galileje, z města Nazareta do Judska, do města Davidova, jež sluje Betlem, poněvadž byl z domu a kmene Davidova; aby se dal zapsat s Marií, zasnoubenou manželkou svou, která byla těhotná. Stalo se pak, když tam byli, naplnili se dnové, aby porodila. I porodila syna svého prvorozeného a obvinula jej plénkami a položila ho v jeslích, poněvadž neměli místa v hospodě. A byli v téže krajině pastýři, ponocující a stráž noční držíce nad stádem svým. A hle, anděl Páně stanul u nich a jasnost Boží obklíčila je a báli se velice. I řekl jim anděl: Nebojte se, neboť, aj, zvěstuji vám radost velikou, která bude všemu lidu. Narodil se vám dnes Spasitel, to jest Kristus Pán v městě Davidově. A toto bude vám znamením: Naleznete dítě plénkami obvinuté a položené v jeslích. A hned nato bylo s andělem množství zástupů nebeských, kteří chválili Boha, říkajíce: „Sláva

Mše svatá

na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem bohumilým.“

O.: Chvála tobě, Kriste.

Kněz (libaje knihu sv. evangelí): Slovy sv. evangelia zahlazeny buďtež naše viny.

Credo (vyznání víry).

Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího, stvořitele nebe i země, všeho viditelného i neviditelného. — I v jednoho Pána Ježíše Krista, jednorozeného Syna Božího, z Otce zrozeného přede všemi věky. Boha z Boha, světlo ze světla, Boha pravého z Boha pravého. Zplozeného, neučiněného, jedné podstaty s Otcem, skrze něhož všecko jest učiněno. Jenž pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil s nebes. Kněz kleká. V těliv se působením Ducha svatého z Marie Panny stal se člověkem. Byl také za nás ukřižován, trpěl pod Pontským Pilátem a pohřben byl. Třetího dne vstal z mrtvých podle Písem. Vstoupiv pak na nebesa, sedí na pravici Otce. Opět přijde slavně soudit živé i mrtvé a království jeho nebude konce. — Věřím také v Ducha svatého, Pána a oživovatele, jenž z Otce i Syna vychází, jemuž spolu s Otcem a Synem vzdávána jest nejhlubší úcta a sláva, jenž mluvil skrze proroky. — Věřím dále v jednu, svatou, katolickou a apoštolskou církev. Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů a očekávám vzkříšení mrtvých, jakož i života příštího věku. Amen.

Mše svatá

Kněz: Pán s vámi.

Lid: I s duchem tvým.

Obětování. (Ž. 95, 11. 13.)

Veselte se, nebesa, plesej, země, před Hospodinem, že přichází.

Kněz obětující chléb: Přijmi, Otče svatý, všemohoucí, věčný Bože, tuto neposkvřněnou oběť, kterou já nehodný sluha tvůj, obětuji tobě, Bohu svému, živému a pravému, za nesčetné hříchy, urážky a nedbalosti své, a za všechny vůkol stojící, jakož i za všechny věrné křesťany, živé i mrtvé, aby mně i jim prospěla ke spáse a k životu věčnému. Amen.

Kněz † mísící vodu s vínem: [♠]Bože, jenž jsi důstojnost lidské přirozenosti podivně stvořil a podivněji obnovil: dejž, abychom skrze tajemství této vody a vína byli společníky toho, jenž člověčenství našeho ráčil se státi účastným, Ježíš Kristus, Syn tvůj, Pán náš, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého, Bůh po všechny věky věkův. Amen.

Kněz obětující kalich: Obětujeme tobě, Pane, kalich spásy a vzýváme dobrotivost tvou, aby před obličej božské velebnosti tvé s líbeznou vůní se vznesl zaspásu naši i celého světa. Amen.

V duchu poníženosti a s myslí zkroušenou přijati budme od tebe, Pane, a oběť naše děj se dnes před obličejem tvým tak, aby líbila se tobě, Pane Bože.

M š e s v a t á

Přijď, Posvětiteli, všemohoucí, věčný Bože, a požehnej † tuto oběť svatému jménu tvému připravenou.

Kněz žehnaje kadidlo při slavné mši sv.: Na přímlovu sv. Michala, archanděla, stojícího na pravici oltáře kadidlového, a všech vyvolených svých račiž Pán kadidlo toto požehnati † a v líbeznou vůni přijmouti. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Kněz okušující hostii a kalich : Kadidlo † toto od tebe požehnané † vznášej se k tobě, † Pane, a sestupuj na nás tvé milosrdenství!

Kněz okušující oltář :

Modlitba má se nes jak oběť kadidla před tebou, pozdvižení mých rukou jak večerní oběť!

Postav, Hospodine, stráž k mým ústům a bránu hradní před moje rty.

Nedej, by srdce mé chýlilo se k zlému, abych dopouštěl se bezbožných skutků.

Kněz odevzdávaje kadidelnici jáhnovi : Rozněť v nás Pán oheň své lásky a plamen věčného milování. Amen.

Kněz umývá si ruce modlí se Ž 25, 6—12 :

Nevinen jsa mohu si ruce mýti
a tvůj oltář obcházet, Hospodine,
abych slyšel hlasitou chválu tebe
a všecky zázraky tvé vypravoval.
Hospodine, miluji skvostný dům tvůj,
místo, na kterém velebnost tvá sídlí.
Nezahlazuj mne s bezbožnými, Bože,

M š e s v a t á

neber mi život s lidmi, lačnými krve,
na jejichžto rukou lpí hanebnosti
a jejichž pravice je úplatků plna,
kdežto já ve své nevinosti kráčím.
Vysvobod' mne, budiž milostiv mně!
Noha má stojí na ploše urovnané,
ve sborech budu tě chválit, Hospodine!
Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Prostřed oltáře :

Přijmi, svatá Trojice, tuto oběť, kterou ti podáváme na památku umučení, zmrtvýchvstání a nanebevstoupení Ježíše Krista, Pána našeho, jakož i ke cti blahoslavené Marie, vždy panny, blahoslaveného Jana Křtitele, svatých apoštolů Petra a Pavla, a těchto, i všech svatých, aby jim prospěla ke cti, nám pak ke spáse; a v nebesích aby za nás orodovati ráčili ti, jichžto památku konáme na zemi. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Kněz obraceje se k lidu: Modlete se, bratři, aby má i vaše oběť příjemnou byla Bohu Otci všemohoucímu.

Lid: Přijmiž Pán oběť z rukou tvých ke cti a slávě jména svého, ku prospěchu našemu i celé své svaté církve.

Kněz: Amen.

M š e s v a t á

Secreta (Tichá modlitba):

Příjemna budiž tobě, prosíme, Pane, oběť dnešní slavnosti, abychom hojnou milostí tvou, skrze tento přesvatý styk s tebou podobnými se stali tomu, v němž jest tvá i naše přirozenost, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha sv. Bůh.

Preface (předmluva):

V: po všechny věky věkův.

O: Amen.

V: Pán s vámi.

O: I s duchem tvým.

V: Vzhůru srdce!

O: Máme k Pánu.

V: Díky činme Pánu, Bohu svému.

O: Hodno a spravedlivo jest.

Kněz: V pravdě hodno a spravedlivo jest, slušno a spasitelné, bychom tobě vždy a všude díky činili, Hospodine svatý, Otče všemohoucí, věčný Bože. Neboť tajemným vtělením Slova oku naší mysli nové světlo jasnosti tvé vzešlo, abychom Boha viditelně poznávající, k lásce věci neviditelných skrze něho uchvacování byli. A proto s anděly a s archanděly, s trůny a panstvy, i s veškerým vojskem nebeských zástupů píseň slávy tvé prozpěvujeme bez ustání volající: Svatý, svatý, svatý Hospodin, Bůh zástupů. Plná jsou nebesa i země slávy tvé. Hosanna na výsostech. Požehnán buď, jenž přichází ve jménu Páně. Hosanna na výsostech.

Mše svatá

Kánon mešní (Tichá mše sv.):

Tebe tedy, nejlaskavější Otče, skrze Ježíše Krista, Syna tvého, Pána našeho, zkroušeně prosíme a žádáme, abys milostivě přijal a požehnal tyto † úděly, tyto † dary, tyto † svaté oběti neposkvrněné, jež tobě obětujeme zejména za církve tvou svatou katolickou, kterou v míru zachovávati, hájiti, sjednocovati a řídití račiž po celém oboru zemském spolu se služebníkem svým, papežem naším N., biskupem naším N. a se všemi pravověrnými křesťany a katolické a apoštolské víry pěstiteli.

Vzpomínka na živé:

Rozpomeň se, Pane, na služebníky a služebnice své N. a N. a na všechny přítomné, jejichž víra i pobožnost tobě známa jest, za které tobě přinášíme, nebo kteří tobě přinášejí tuto oběť chvály za sebe i za všechny svoje příbuzné, za vykoupení duší svých, za naději spásy a blaha svého, předkládajíce tužby své tobě, věčnému, živému a pravému Bohu, trvajíce v obcování svatých a ctíce přesvatou noc při druhé a třetí mši sv. přesvatý den, kdy neporušené panenství blahoslavené Marie vydalo tomuto světu Spasitele; ctíce však také památku zejména téže slavné, ustavičné panny, Marie, Rodičky téhož Boha a Pána našeho Ježíše Krista, ale i blahoslavených apoštolů a mučedníků tvých Petra a Pavla, Ondřeje, Jakuba, Jana, Tomáše, Jakuba, Filipa,

Bartoloměje, Matouše, Šimona a Tadeáše, Lina, Kleta, Klementa, Xysta, Kornelia, Cypriána, Vavřince, Chrysogona, Jana a Pavla, Kosmy a a Damiana i všech svatých tvých, pro jejichž zásluhy a přimlvy uděliti račiž, bychom při všech věcech ochranou a pomocí tvou utvrzeni byli. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.
Kněz drží ruce nad obětními dary.

Tuto tedy oběť nás sluhů, ale i veškeré rodiny své, prosíme, Pane, abys milostivě přijal, dny pak naše v pokoji svém pořádal, od věčného zatracení nás vytrhnout a ke stádcí vyvolenců svých nás připočísti račil. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Kteroužto oběť ty sám, ó Bože, prosíme, rač ve všem učiniti † požehnanou, † přijatou, † platnou, rozumnou a příjemnou, aby stala se nám † tělem a † krví nejmilejšího Syna tvého, Pána našeho Ježíše Krista.

Před a při pozdvihování vzpomínej na Pána Ježíše, který sloužil při poslední večeři první mši svatou, jak nám vypravuje na př. sv. Matouš (26, 26—28):

Když pak večeřeli, Ježíš vzal chléb a † požehnav rozlámal jej a dav učedníkům svým, řekl: Vezměte a jezte: toto jest tělo mé.

A vzav kalich poděkoval a dal jim řka: Pijte z toho všichni, neboť toto jest krev má Nového zákona, která se vylévá za mnohé na odpuštění hříchů. Klaněj se tělu a krvi Páně v nejhlubší pokoře a kajivosti.

Mše svatá

Po pozdvihování:

Proto také, Pane, my služebníci tvoji, ale i lid tvůj svatý, konajíce památku přesvatého umučení téhož Krista, Syna tvého, Pána našeho, jakož i zmrtvýchvstání a slavného nanebevstoupení jeho: přinášíme přejasně velebnosti tvé z darů a údělů tvých obět † čistou, obět † svatou, obět † neposkvrněnou, chléb † svatý života věčného a kalich † spásy ustavičné.

Rač na ně milostivou a jasnou tváří shlédnouti a je sobě oblíbiti, jako jsi ráčil si oblíbiti dary sluhy svého Abela spravedlivého a obět arcioťce našeho Abrahama, i tu, kterou ti podal velekněz tvůj Melchisedech, žertvu svatou, neposkvrněnou obět.

Pokorně prosíme tebe, všemohoucí Bože, dej tuto obět donést rukama anděla svého na vznešený oltář svůj, před obličej božské velebnosti své, abychom, kteříkoli kněz líbá oltář účastenství oltáře tohoto majíce, svatosvaté † tělo a † krev Syna tvého přijímati budeme, všelikým požehnáním † nebeským a milostí naplnění byli. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Vzpomínka na zemřelé:

Rozpomeň se také, Pane, na služebníky a služebnice své N. a N., kteří nás předešli se znamením víry a spí spánek pokoje. — Račiž, prosíme, Pane, jim i všem v Kristu odpočívajícím

Mše svatá

popřáti místa občerstvení, světla i pokoje. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

I nám, hříšníkům, služebníkům tvým, ve množství slitování tvého se důvěřujícím, račiž uděliti nějaký podíl a společenství s tvými svatými apoštoly a mučedníky: s Janem, Štěpánem, Matějem, Barnabášem, Ignácem, Aleksandrem, Marcellinem, Petrem, Felicitou, Perpetuou, Hátou, Lucií, Anežkou, Cecilíí, Anastasií a se všemi svatými tvými, v jejichž společnost ne podle zásluh našich, ale podle slitování svého nás, prosíme, uvésti račiž. Skrze Krista, Pána našeho, skrze něhož všecko toto dobré, Pane, vždy tvoříš, † posvěcuješ, † oživuješ, † žehnáš a nám uděluješ. Kněz činí sv. hostii tři kříže nad kalichem a dva kříže před kalichem říká:

Skrze † něho a s † ním i † v něm jest tobě, Bohu Otci † všemohoucímu v jednotě Ducha † svatého všeliká čest a sláva Kněz nazvedá kalich. po všechny věky věkův.

O.: Amen.

Kněz: Modleme se, Spasitelnými příkazy napomenuti a božským naučením vzděláni jsouce osmělujeme se volati:

O tče náš, jenž jsi na nebesích! Posvěť se jmeno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes. A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům. A neuvoď nás v pokušení.

Mše svatá

O.: Ale zbav nás od zlého.

Kněz potichu: Amen. Zbav nás, prosíme, Pane, všeho zlého minulého, přítomného i budoucího a na přímluvu blahoslavené a slavné vždy panny, Bohorodičky Marie, a svých blahoslavených apoštolů Petra a Pavla, Ondřeje i všech svatých, uděl milostivě pokoje za našich dnů, bychom přispěním tvého milosrdenství hříchu vždy byli prosti a přede vším soužením bezpečni. Skrže téhož Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všecky věky věkův.

O.: Amen.

Kněz: Pokoj † Páně buď † vždycky † s vámi.

O.: I s duchem tvým.

Kněz spouštěje částěčku sv. hostie do kalicha: Toto smíšení a posvěcení těla a krve Pána našeho Ježíše Krista budiž nám přijímajícím k životu věčnému. Amen.

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi.

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi.

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, uděl nám pokoje.

Pane Ježíši Kriste, jenž jsi řekl svým apoštolům: Pokoj vám zůstavuji, pokoj svůj vám dávám, nehleď na mé hříchy, ale na víru své církve a rač jí podle vůle své udíleti pokoj a

Mše svatá

jednotu; jenž jsi živ a kraluješ Bůh po všechny věky věkův. Amen.

Při slavné mši sv. kněz políbiv oltář líbaje jáhna praví:

Pokoj s tebou.

Jáhnen odpovídá: **I s duchem tvým.**

Kněz: Pane Ježíši Kriste, Synu Boha živého, jenž jsi z vůle Otce za součinnosti Ducha svatého smrtí svou oživil svět: vysvobod' mě skrze toto svatosvaté tělo a krev svou ode všech nepravostí mých i ode všeho zlého; učiň, abych vždycky příkazům tvým byl oddán a nedopouštěj od tebe kdy odloučenu býti, jenž s tímž Bohem Otcem a s Duchem svatým živ jsi a kraluješ Bůh na věky věkův. Amen.

Požívání těla tvého, Pane Ježíši Kriste, které já nehodný přijímati se osměluji, ať není mi k odsouzení a k zavržení, ale pro milostivost tvou budiž mi na ochranu duše i těla a vyléčení jich; jenž jsi živ a kraluješ s Bohem Otcem v jednotě Ducha svatého Bůh pro všechny věky věkův. Amen.

Kněz pokleknuv zase vstává: **Chléb nebeský přijmu a jméno Páně vzývati budu.**

Kněz bije se v prsa říká třikráte: **Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem a uzdravena bude duše má.**

Kněz zehraje se křížem, jež činí sv. hostií: **Tělo Pána našeho Ježíše † Krista zachovávej duši mou k životu věčnému. Amen.**

Mše svatá

Čím se odplatím Hospodinu
za všechno, co prokázal mi?
Kalich díků za spásu zdvihnu,
a jméno Páně budu vzývat.
Chválit a vzývat budu Hospodina,
a tak nepřátel svých budu zbaven.

Kněz zehnaje se kalichem krve Páně: Krev Pána našeho Ježíše Krista zachovávej duši mou k životu věčnému. Amen.

Kněz přijav krev Páně: Co jsme ústy požili, ó Pane, čistou duší podržme a z daru časného staniž se nám lék věčný.

Kněz dává si nalévati na prsty vína a vody: Tělo tvé, Pane, které jsem přijal, a krev, které jsem se napil, přilni k útrobám mým a dej, by ve mně nezůstala poskvrna nepravosti, ježto mě občerstvily čisté a svaté svátosti. Jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Comunio k přijímání na straně episkopů — 109, 4 :

V lesku svatém z lůna před jitřenkou zplodil jsem tě.

V. Pán s vámi.

O. I s duchem tvým.

Modleme se.

Dej nám, prosíme, Pane, Bože náš, bychom my, kteří s radostí častěji slavíme tajemství narození Pána našeho Ježíše Krista, hodným životem zasloužili si dojíti společenství s ním ;

M š e s v a t á

jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh pro všechny věky věkův.

O.: Amen.

K.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

K.: Jděte, jest po mši svaté.

O.: Bohu díky.

Nechť se líbí tobě, svatá Trojice, služba poddanosti mé, a dej, by ta oběť, kterou jsem já nehodný před očima velebnosti tvé vykonával, příjemná byla tobě, mně pak i všem, za které jsem ji obětoval, pro milosrdenství své ke smíření prospěla. Skrze Krista Pána našeho. Amen.

Kněz obraceje se k lidu dává mu požehnání: Požehnej vás všemohoucí Bůh Otec i Syn † i Duch svatý.

O.: Amen.

Na straně evangelijní:

K.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

Kněz: Počátek svatého evangelia podle Jana.

O.: Sláva tobě, Pane!

Na počátku bylo Slovo, a Slovo bylo u Boha a Bůh bylo Slovo. To bylo na počátku u Boha. Všecky věci povstaly skrze ně, a bez něho nepovstalo nic (z toho), co učiněno jest. V něm byl život a ten Život byl světlem lidí, a Světlo ve tmě svítí, a tma ho nepojala, Vystoupil pak jeden člověk, byv poslán od Boha, jméno jeho bylo Jan; ten přišel na svědectví, aby vydal svě-

M š e s v a t á

dectví o Světlem, by všichni uvěřili skrze něho. On nebyl Světlem, nýbrž přišel aby svědectví vydal o Světlem. Bylo však světlo pravé, kteréž osvěcuje každého člověka přicházejícího na tento svět. Na světě bylo, a svět povstal skrze ně, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, a svoji ho nepřijali. Kolikokoli však jej přijali, dal jim moc státi se dítkami Božími, těm (totiž), kteří věří ve jméno jeho, kteří se zrodili nikoli z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, nýbrž z Boha. Kněz kleká. A Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi, a viděli jsme slávu jeho, slávu jako jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy.

O.: Bohu díky.

Po první mši sv. (půlnoční) modlí se církev sv.

LAUDES (CHVÁLY)

V.: Bože, měj na † paměti mou pomoc.

O.: Hospodine, pomáhat mi prospěš.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému. Jako byla na počátku, buď nyní i vždycky i na věky věkův. Amen. Aleluja.

Antifona 1.:

Koho jste spatřili, pastýři? Povězte, oznamte nám, kdo se to objevil na zemi? Novorozence jsme spatřili a zástupy andělů velebící Hospodina, aleluja, aleluja.

ŽALM 92.

Hospodin kraluje, oděn jest velebností;
oděn jest Hospodin a opásán silou;
upevnil zemi též, že se nekolísá.

Pevně stojí trůn tvůj od počátku;
od věčnosti jsi ty . . .

Vlny vznášejí vysoko, Hospodine,
vlny vznášejí vysoko svůj hukot,
vlny vznášejí vysoko svůj jekot.

Podivuhodnější nežli hukot spoust
vodních,
nežli jekot mořského vlnobití
podivuhodnější na výsostech Hospodin.
Výroky tvé jsou nejvyšš spolehlivé,
domu tvému přísluší svatost,
Hospodine, na věčné časy.

L a u d e s (c h v á l y)

Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona 1. :

Koho jste spatřili, pastýři? Povězte, oznamte nám, kdo se to objevil na zemi? Novorozence jsme spatřili a zástupy andělů velebící Hospodina, aleluja, aleluja.

Antifona 2. :

Matka porodila Krále, jehož jméno jest věčné; měla radosti mateřské spolu se ctí panenství. Neměla před sebou ani po sobě podobné sobě, aleluja.

Ž A L M 99.

Jásej Bohu všecka země,
služte Hospodinu s veselím,
předstupujte před něho s plesáním.
Vězte, Hospodin že Bůh jest,
on nás učinil a ne my sami;
jsme lid jeho a ovce pastvy jeho.
Vcházejte do bran jeho s díky,
do jeho nádvoří s chvalozpěvy,
slavte ho, chvalte jméno jeho!
Neboť dobrotiv je Hospodin,
na věky milosrdenství jeho,
a rod od rodu věrnost jeho.

Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antífona 2.:

Matka porodila Krále, jehož jméno jest věčné; měla radosti mateřské spolu se ctí panenství. Neměla před sebou ani po sobě podobné sobě, aleluja.

Antífona 3.:

Anděl pravil pastýřům: Zvěstuji vám radost velikou, neboť narodil se vám dnes Spasitel světa, aleluja.

Ž A L M 62.

Bože, můj Bože, hned z jitra tě hledám,
žízni po tobě má duše,
nyje po tobě mé tělo,
jak pustá, neschůdná, vyprahlá půda.
Proto jsem chodíval do tvé svatyně,
abych spatřil tvou moc a slávu.
Lepšíť jest milost tvá než život;
rty mé budou tebe chválit.
Proto tě chválit chci celý život
a ve tvém jménu zdvíhat své ruce.
Nejsladší lahody plna je duše má
a rty plesu slaví tě ústa má,
když na tě vzpomínám na svém lůžku,

L a u d e s (c h v á l y)

když v noci bdím a na tebe myslím.
Neboť tys byl mým pomocníkem,
a já v stínu tvých křídel plesám.
Na tobě má duše lpí,
tvoje pravice mne drží.
Kteří však neprávem život mi vzít chtějí,
propadnou se do podzemí,
budou vydáni na pospas meči,
kořistí šakalů se stanou.
Král pak bude se radovat z Boha ;
kteří při něm přísahají,
všichni budou honosit se,
že budou ucpána ústa lhářům.
Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona 3.:

Anděl pravil pastýřům : Zvěstuji vám radost velikou, neboť narodil se vám dnes Spasitel světa, aleluja.

Antifona 4.:

Bylo s andělem množství zástupů nebeských, kteří chválili Boha říkajíce: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem bohumilým, aleluja.

Chvály

Chvalozpěv tří jinochů v ohnivé peci. (Dan 3, 57—88. 56.)

Dobrořečte všechna díla Páně Pánu,
chvalte a nade všechno ho vyvyšujte na věky.
Dobrořečte andělé Páně Pánu,
dobrořečte nebesa Pánu.
Dobrořečte všechny vody, které jsou nad
nebesy, Pánu,
dobrořečte všechny moci Páně Pánu.
Dobrořeč slunce a měsíc Pánu;
dobrořečte nebeské hvězdy Pánu.
Dobrořeč všecek déšť a rosa Pánu;
dobrořečte všechny Boží větry Pánu.
Dobrořeč oheň i žár Pánu;
dobrořeč mráz i vedro Pánu.
Dobrořečte krůpěje rosy a jíní Pánu:
dobrořeč mráz i zima Pánu.
Dobrořeč led i sníh Pánu;
dobrořečte noci i dny Pánu.
Dobrořeč světlo i temno Pánu;
dobrořečte blesky i mračna Pánu.
Dobrořeč země Pánu;
chval a nade všechno ho vyvyšuj na věky.
Dobrořečte hory a pahorky Pánu;
dobrořeč všechno rostlinstvo na zemi Pánu.
Dobrořečte prameny Pánu;
dobrořeč moře i řeky Pánu.
Dobrořečte veliké ryby a vše, co se hýbá ve
vodách Pánu;
dobrořečte všichni nebeští ptáci Pánu.

L a u d e s (c h v á l y)

Dobrořečte všechna zvířata divoká i krotká Pánu;
dobrořeč lidstvo Pánu.

Dobrořeč Israel Pánu;
chval a nade všechno ho vyvyšuj navěky.

Dobrořečte kněží Páně Pánu;
dobrořečte služebníci Páně Pánu.

Dobrořečte duchové i duše spravedlivých Pánu;
dobrořečte svatí a stíněného srdce Pánu.

Dobrořeč Ananiáši, Azariáši a Misaeli Pánu;
chvalte a nade všechno ho vyvyšujte na věky.

Dobrořečme Otci i Synu i Duchu svatému;
chvalme a nade všechno ho vyvyšujme na věky.

Požehnaný jsi, Hospodine na nebeské obloze;
úctyhodný, slavný a nade všechno vyvýšený
jsi na věky.

Antífona 1.:

Bylo s andělem množství zástupů nebeských,
kteří chválili Boha říkajíce: Sláva na výsostech
Bohu a na zemi pokoj lidem bohumilým, aleluja.

Antífona:

Malý synáček narodil se nám dnes a nazý-
ván bude Bůh, Silný, aleluja, aleluja.

Ž A L M 136.

Chvalte Hospodina s nebes,
vychvalujte ho na výsostech.
Chvalte jej všichni andělé jeho,
chvalte ho všechna vojska jeho.
Vychvalujte jej slunce i měsíc,

chvalte ho všechny svítící hvězdy!
 Vychvalujte jej nebesa nebes
 i všecko vodstvo, které jest nad nebem.
 Ať chválí jméno Hospodinovo,
 řeklť on — a byly učiněny,
 on rozkaz dal — a byly stvořeny.
 Upevnil je na věky věkův,
 zákon dal, jehož nepřekročí.
 Chvalte Hospodina od země,
 obři mořští, všechny tůně,
 oheň, krupobití sních, led,
 vichřice, činící rozkaz jeho,
 hory, jakož i pahorky,
 stromoví ovocné i všechny cedry!
 Zvěř i všecka zvířata domácí,
 plazi a ptactvo okřídlené,
 králové země se všemi národy,
 knížata a všichni soudcové světa,
 jinochové jakož i panny,
 starcové a s nimi děti!
 Ať chválí jméno Hospodinovo,
 jeť jen jeho jméno vznešené,
 sláva jeho nad nebem, nad zemí!
 Zdvihl roh též lidu svého,
 ke cti veškerých svých ctitelů,
 Israele, lidu mu blízkého.
 Sláva Otci i Synu
 i Duchu svatému,
 jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
 i na věky věkův. Amen.

L a u d e s (c h v á l y)

Antifona 5. :

Malý synáček narodil se nám dnes a nazýván bude Bůh, Silný, aleluja, aleluja.

Kapitola (Žid 1. 1n). :

Druhdy Bůh na mnohokráte a mnoha způsoby mluvil k otcům našim skrze proroky, v těchto však dnech doby poslední mluvil k nám skrze Syna svého, kteréhož ustanovil dědicem všech věcí, skrze nějž i světy učinil.

O.: Bohu díky.

Chvalozpěv. (Podle překladu Františka Pavelky.)

Kde slunce z jitra vychází,
až sledních země do hrází
zněj, písni, Kristu, knížeti,
Marie, panny dítěti!

Aj, tvůrce světa velebný
šat těla oděl služebný,
by v těle svobodu dal nám
a nezničil, jež stvořil sám.

Hruď čistá matky panenské
jest lůnem lásky nebeské
a tajemství v se přijala,
ač v cudnosti ho neznala.

Tak z cudných nader chrám se stal,
v němž věčný Bůh sám přebýval;

Chvalozpěv

jež nezná muže nevinná,
ta syna divem počíná.

Jež předpověděl Gabriel,
Jan, pod srdcem když matky dlel,
jež blízko sebe pocítil,
dnes z panny se nám narodil.

Rád na seně jen spočívá,
rád v jeslech chudých prodlívá,
jsa trochou mléka ukojen,
že pták by nebyl spokojen.

I plesá nebe vesele
a pějící Bohu andělé
a pastýřům jest zvěstován,
jeť za pastýře světu dán.

Buď sláva tobě, Ježíši,
jenž z Panny jsi se narodil,
Otcí i Duchu svatému
po všech věčných věků čas.
Amen.

V.: Známost učinil Hospodin, aleluja.

O.: Spásu svou, aleluja.

Antifona k Benediktus:

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj
lidem bohumilým, aleluja, aleluja.

L a u d e s (c h v á l y)

Píseň Zachariášova (Lk. 1. 68—79).

Požehnán buď Hospodin, Bůh israelský,
že navštívil a vykoupení zjednal lidu svému,
a že vyzdvihl nám roh spásy
v domě Davida, svého služebníka,
jakož byl mluvil ústy svých svatých
proroků odvěkých,
spásu to od nepřátel našich
a z ruky všech, kteří nás nenávidí,
aby učinil milosrdenství s našimi otci,
a byl pamětliv svaté úmluvy své,
přísahy to, kterou byl přísahal Abrahamovi,
že nám dá, našemu otci,
abychom vysvobozeni jsouce z rukou nepřátel
beze strachu sloužili jemu svých
ve svatosti a spravedlnosti před ním
po všechny dny své.
A ty pak, dítko, prorokem nejvyššího slouiti
budeš,
neboť předejdeš před Pánem připravovat
abys dal lidu jeho známost cesty jeho,
o spáse odpuštěním hříchů jejich
pro srdečné milosrdenství Boha našeho,
ve kterém nás navštívil vycházející z výsosti,
aby posvítit těm, kteří sedí ve tmách a stínu smrti,
aby řídil kroky naše na cestu pokoje.
Sláva Otcí i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Chvály

Antifóna:

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem bohumilým, aleluja, aleluja.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

Modleme se: Popřej, prosíme, všemohoucí Bože, aby Jednorozeného tvého nové narození v těle vysvobodilo nás, jež staré otroctví pod jhem hříchu drží. Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věky věkův.

O.: Amen.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

V.: Dobrořečme Pánu.

O.: Bohu díky.

V.: Duše věrných zemřelých pro milosrdenství Boží odpočiňtež v pokoji.

O.: Amen.

Otče náš . . . potichu.

V.: Hospodin uděl nám svůj pokoj.

O.: A život věčný. Atd. jako na konci kompletáře.

Modlitba závěrečná.

Svatosvaté a nerozdílné Trojici, lidské přirozenosti ukřižovaného Pána našeho Ježíše Krista, požehnané neporušenosti blahoslavené, pře-

slavné a vždy panenské Marie, jakož i sboru všech svatých budiž věčná chvála, čest a mocná sláva ode všeho tvorstva vzdávána; nám pak dostaniž se odpuštění všech hříchů — po nekonečné věky věkův. Amen.

V.: Blahoslavené lůno Marie Panny, které nosilo Syna věčného Otce.

O.: A blahoslavené prsy, které napájely Krista Pána.

Otče náš . . . potichu. Zdrávas, Maria . . . potichu.

Záhy zrána:

Prima (hodinka první).

Otevři, Pane, má ústa, . . . jako na str. 7.

Pane, ve spojení . . . tamže.

Otče náš . . . potichu.

Zdrávas, Maria . . . potichu.

Věřím v Boha . . . potichu.

V.: Bože, měj na † paměti mou pomoc. Poznámenej se velkým křížem.

O.: Hospodine, pomáhat mi pospěš.

Sláva Otci . . . Amen. Aleluja.

Chvalozpěv:

Když denní hvězda vyšla již,
pokorně Boha vzývejme,
by v žádném denním úkonu
nám nedal trpět úhonu.

Ž a l m 53

Nechť uzdou krotí jazyk náš,
by neozval se krutý svár;
zrak ochranou ať zacloní,
marností aby nevnímal.

Ať nitro srdce čisto jest,
a vzdálí se i nerozum;
nechť pýchu těla potře v nás,
v nápoji střídmost, v pokrmu.

Abychom, až den zapadne
a po řádu noc nadejde,
světa se odříkající
jej zpívající slavili.

Buď sláva tobě, Ježíši,
jenž z Panny jsi se narodil,
Otcí i Duchu svatému
po všechen věčných věků čas.
Amen.

Antifona:

Koho jste spatřili?

Ž A L M 53

Bože, jménem svým mi pomoz,
mocí svou dej mi dojít práva,
Bože, vyslyš modlitbu mou,
popřej sluchu slovům úst mých.
Povstávajíť cizáci proti mně,

Prima

mocní mi o život ukládají,
nemají Boha na zřeteli.
Avšak Bůh, hle, pomocník můj,
Pán jest ochráncem života mého.
Obrať zlo to na mé odpůrce,
dle své věrnosti je zahlad'!
Pak budu dávat ti oběti dobrovolné,
slaviti, Pane, jméno tvé dobrotivé,
ježto mne z každé tísně vytrhuješ,
že mohu na odpůrce vítězně hledět.
Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Z A L M 118. (První část.)

Blahoslavení bezúhonných mravů,
kteří chodí v zákoně Hospodinově.
Blaze těm, kteří myslí na jeho zjevení,
a kteří celým srdcem hledají ho.
Nebo kdo dopouštějí se nepravosti,
po cestách jeho nekrácejí,
Ty jsi udělil přikázání svoje,
aby bedlivě jich bylo dbáno.
Ó, by řízeny byly cesty moje
k tomu, bych šetřil ustanovení tvých!
Tehdy nebude mi hanbiti se,
budu-li hledět si všech příkazů tvých.
Budu ti děkovat v upřímnosti srdce,
naučím-li se spravedlivým tvým soudům.

Ustanovení tvá chci zachovávat,
 docela mne tedy neopouštěj!
 Jak se zachová jinoch na cestě pravé?
 Bude-li chovati se dle tvých řečí.
 Celým srdcem vyhledávám tebe;
 nedopusť, bych se vzdálil od tvých příkazů.
 Ve svém srdci ukrývám výroky tvé,
 abych se neprohřešil proti tobě.
 Požehnaný budiž, Hospodine;
 vyučuj mne ustanovením svým.
 Svýma rtoma ohlašuji
 vše, co tvá ústa usoudila.
 Z cesty zjevení tvých raduji se
 jako z veškerého bohatství.
 Ve tvých příkazech se cvičím,
 a mám na zřeteli tvé stezky.
 O tvých ustanoveních rozjímám,
 nezapomínám tvých řečí.
 Sláva Otci i Synu
 i Duchu svatému,
 jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
 i na věky věkův. Amen.

Ž A L M 118 (Část druhá)

Milost dej služebníku svému, bych živ byl,
 abych zachovával slova tvoje.
 Otevři mi oči, abych patřil
 na podivuhodnosti zákona tvého.
 Cizincem jsem na této zemi;
 neskrývej přede mnou svých příkazů.

Prahne duše moje dychtivostí
 po tvých ustanoveních každou dobu.
 Káráš lidi pyšné, zlořečené,
 kteří se uchylují od tvých příkazů.
 Odejmi ode mne pohanu a potupu,
 neboť zjevení tvá vyhledávám.
 Byť na mne ve schůzi knížata se smlouvala:
 sluha tvůj cvičí se ve tvých ustanoveních.
 Vždyť tvá zjevení jsou mým rozjímáním,
 a mými rádci ustanovení tvá.
 Přilnula ku prachu má duše;
 obživ mne podle slova svého.
 Cesty své ti ohlašuji a slýcháš mne;
 vyučuj mne ustanovením svým.
 Cestu rozkazů svých ukazuj mi,
 neboť uvažuji o tvých divech.
 Umdlévá má duše roztrpčením;
 rač mne posilniti slovy svými.
 Cestu nepravosti ode mne odvráť,
 a mě zákonem svým omilostni.
 Cestu pravdivosti jsem si zvolil,
 na tvá práva nezapomínám.
 Lnu k tomu, co jsi zjevil, Hospodine;
 nedopouštěj, abych zahanben byl.
 Po cestě tvých příkázání běžím,
 neb ty uvolňuješ mému srdci.
 Sláva Otci i Synu
 i Duchu svatému,
 jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
 i na věky věkův. Amen.

Antifona :

Koho jste spatřili, pastýři? Povězte, oznamte nám, kdo se to objevil na zemi? Novorozeně jsme spatřili a zástupy andělů velebící Hospodina, aleluja, aleluja.

Kapitola :

Králi věků, nesmrtelnému, neviditelnému, jedinému Bohu budiž čest a sláva na věky věkův. Amen. 1 Tim 1, 17.

O.: Bohu díky.

Responsorium :

Kriste, Synu Boha živého, smiluj se nad námi.
Kriste, Synu Boha živého, smiluj se nad námi.
Jenž z Panny jsi se narodil. Smiluj se nad námi.
Sláva Otci i Synu i Duchu svatému. Kriste, Synu Boha živého, smiluj se nad námi.

V.: Povstaň, Kriste, pomáhej nám.

O.: A vysvobod' nás pro své jméno.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

Modleme se. Hospodine, Bože všemohoucí, který jsi nás na počátek tohoto dne přivedl: svou mocí nás zachovej, abychom tohoto dne k žádnému nezahnuli hříchu, ale ať řeči naše jdou za tím a myšlenky i skutky směřují k tomu, bychom ustavičně činili, co je před tebou správné. Skrze Pána našeho Ježíše Krista . . .

O.: Amen.

Prima

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

V.: Dobrořečme Pánu.

O.: Bohu díky.

V.: Vzácná jest před Hospodinem.

O.: Smrt jeho ctitelů.

Svatá Maria a všichni svatí, orodujte za nás u Hospodina, abychom si zasloužili pomoc a spásu od toho, jenž jest živ a kraluje na věky věkův.

O.: Amen.

V.: Bože, měj na paměti mou pomoc.

O.: Hospodine, pomáhat mi prospěš.

V.: Bože, měj na paměti mou pomoc.

O.: Hospodine, pomáhat mi prospěš.

V.: Bože, měj na paměti mou pomoc.

O.: Hospodine, pomáhat mi prospěš.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému . . na věky věkův. Amen.

Pane, smiluj se nad námi. K riste, smiluj se nad námi. Pane smiluj se nad námi.

O tče náš . . . potichu.

V.: A neuvod' nás v pokušení.

O.: Ale zbav nás od zlého.

V.: Shlédni na své sluhy, jsoutě tvé dílo, a rač žehnat jejich synům.

O.: Bud' milost Pána, Boha našeho, nad námi; dílům rukou našich s hora žehnej, ano, dílu rukou našich žehnej!

V.: Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.

O.: Jako byla . . . Amen.

Modleme se. Rač, Hospodine Bože, králi nebes i země, řídit, posvěcovati, pořádati a spravovati dnes srdce i těla naše, smysly, řeči i skutky naše podle zákona svého a podle skutků, jež prikazuješ: abychom zde i na věky s pomocí tvou spaseni a osvobozeni býti si zasloužili, Spasiteli světa, jenž jsi živ a kraluješ na věky věkův.

O.: Amen.

V.: Rač, pane, požehnati.

Požehnání: Dny, i skutky naše ve svém pokoji pořádej Hospodin všemohoucí.

O.: Amen.

Krátké čtení:

Nebesa pominou, Ty však zůstaneš; a všecka zvetšejí jako roucho, i změníš je jako oděv a změněna budou. Ty však jsi stále tentýž a léta tvá nepřestanou. Ty pak, Hospodine, smiluj se nad námi.

O.: Bohu díky.

V.: Pomoc naše ve jménu Páně.

O.: Jenž učinil nebe i zemi.

V.: Požehnejte!

O.: Bůh.

Požehnání: Hospodin nás požehnej, všeho zlého chraň a k životu věčnému doved'. A duše zemřelých pro milosrdenství Boží ať odpočívají v pokoji.

Prima

O.: Amen.

Otče náš... potichu.

Po první hodině (primě) kněz slouží druhou mši sv. zvanou „jitřní“ nebo „pastýřskou“.

DRUHÁ MŠE SVATÁ VÁNOČNÍ (JITŘNÍ, PASTÝŘSKÁ)

Vše jako při první mši sv. výše na straně 63.
kromě těchto změn:

Vstup: Světlo září dnes nad námi, protože narodil se nám Pán. Nazýván bude Zázračný, Bůh, Kníže pokoje, Otec na budoucí věky. A království jeho nebude konce. *Is 9.* Hospodin kraluje, oděn jest velebností; oděn jest Hospodin a opásán silou. *Z 92.*

V.: Sláva Otci i Synu... Amen.

Světlo září dnes nad námi, protože narodil se nám Pán. Nazýván bude Zázračný, Bůh, Kníže pokoje, Otec na budoucí věky. A království jeho nebude konce.

Modleme se. Všemohoucí Bože, osvícování jsouce novým světlem vtělení Slova tvého, prosíme: Dej nám, aby se obrazilo ve skutcích našich to, co skrze víru září v mysli. Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh, po všechny věky věkův.

O.: Amen.

Ke cti svaté Anastasie:

Modleme se. Dej, prosíme, všemohoucí Bože, bychom my, kteří slavíme svátek svaté Anastasie, mučednice tvé, přímluvy její u tebe zakoušeli. Skrze Pána našeho... po všechny věky věkův.

Druhá mše svatá

O.: Amen.

Čtení z listu svatého Pavla apoštola Titovi.

3, 4-7.

Nejmilejší! (Když) se ukázala dobrota a lidumilnost Boha, Spasitele našeho, (tu) nikoli ze skutků (učiněných) ve spravedlnosti, které bychom byli vykonali my, nýbrž podle svého milosrdenství (Bůh) spasil nás skrze koupel Ježíše Krista, Spasitele našeho, abychom byvše ospravedlnění milostí jeho stali se podle naděje dědici života věčného (v Kristu Ježíši Pánu našem).

O.: Díky Bohu.

Graduale (Zpěv stupňový). Ž 117, 26n 23:

Požehnán buď, jenž přichází, ve jménu Páně; Bůh jest Hospodin a zazářil nám.

V.: Řízením Hospodinovým se to stalo, a je to podivuhodné v našich očích. Aleluja, aleluja.

V.: (Ž 92). Hospodin kraluje, oděn jest velebností; oděn jest Hospodin a opásán silou. Aleluja.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

K.: Slova sv. evangelia podle Lukáše. 2, 15-20.

L.: Sláva tobě, Pane!

Za onoho času pastýři pravili k sobě vespolek: Pojdme až k Betlemu a vizme tu událost, kterou Pán oznámil nám. I přišli s chvátáním a našli Marii a Josefa i dítě položené v jeslích. A uzřevše je vypravovali věc, která jim byla po-

Druhá mše svatá

věděna o dítku. A všichni, kteří to slyšeli, divili se těm věcem, které jim byly pověděny od pastýřů. Maria však zachovávala ta slova, uvažujíc je v srdci svém. I navrátili se pastýři, velebíce a chválíce Boha ze všeho, co byli slyšeli a viděli, tak, jak jim to bylo pověděno.

O.: Chvála tobě, Kriste.

Sekreta (Tichá modlitba):

Dary naše, prosíme, Pane, ať jsou přiměřeny tajemstvím dnešního narození a pokoj ať do nás ustavičně vlévají, aby, jako v člověku dnes narozeném zazářil i Bůh, tak i nám tato pozemská podstata poskytla, co božského jest. Skrze téhož Pána našeho . . . po všechny věky věkův.

O.: Amen.

Ke cti svaté Anastasie :

Přijmi dobrotivě, prosíme, Pane, obětované dary a popřej, aby pomocí zásluh svaté Anastasie, tvé mučednice, přispívaly k naší spáse. Skrze Krista . . . po všechny věky věkův.

O.: Amen.

Communio (K přijímání). Zach 9, 9: Pěsej, dcero Sionská, vesel se dcero Jerusalémská! Ať, tvůj král přichází, svatý a spasitel světa.

Postcommunio (Po sv. přijímání):

Modleme se.

Obnovování narozenin Toho, jenž jest v této

Hodinka třetí

svátosti, ustavičně nás, Pane, obnovuj, ježto jeho zázračné narození zapudilo starou bídu lidstva. Skrze téhož Pána našeho . . . po všechny věky věkův. O.: Amen.

Ke cti svaté Anastasie:

Modleme se:

Pane, jenž jsi nasýtil rodinu svou svatými dary, občerstvuj nás, prosíme, ustavičně přímluvou té, jejíž slavnost konáme. Skrze Pána našeho . . . po všechny věky věkův. O.: Amen.

Před třetí mší svatou modli se

Hodinku třetí (tercii).

Pane, ve spojení . . . jako výše na str. 7. Otče náš . . . potichu. Zdravas Maria . . . potichu.

V.: Bože, měj na ř. paměti mou pomoc!

O.: Hospodine, pomáhat mi pospěš!

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému . . . Amen.

Aleluja.

Chvalo zpěv:

Nyní, ó Duchu přesvatý,
jedno jenž s Otcem, Synem jsi,
rač laskavě nás naplnit,
vylit v hloub srdce našeho.

Ústa i jazyk, mysl, cit,
síla ať zvučí chválami,

Hodinka třetí

ať láska ohněm vzplápolá,
žár její bližní zapálí.

Buď sláva tobě, Ježíši,
jenž z Panny jsi se narodil,
Otcí i Duchu svatému
po všechn věčných věků čas.
Amen.

Ant.: Matka porodila.

ŽALM 118 (Část třetí)

Vštip mi, Pane, cestu svých ustanovení,
abych ji vyhledával každou dobu.
Dej mi rozum, bych badal ve tvém zákoně,
abych zachovával jej celým svým srdcem.
Vod' mne po stezce svých přikázání,
neboť na té mám zalíbení.
Nakloň srdce mé k zjevením svým,
nikoli však ke chtivosti zisku.
Odvrať mé oči, ať nepatří na marnosti;
na své cestě rač mne občerstvovat.
Potvrď svému služebníku své slovo,
dané tomu, kdo se bojí tebe.
Odvrať pohanu mou, kterou tuším,
neboť tvoje právo příjemné jest.
Hle, já toužím po tvých nařízeních,
spravedlností svou obživuj mne.
Přiď tedy na mne milost tvá, Hospodine,
spása tvoje podle výroku tvého,

Hodinka třetí

ať něco odpovím svým utrhačům,
neboť naději skládám ve tvých slovech.
A neber ústům svým nikdy slova pravdy,
neboť soudům tvým velmi důvěřuji.
I budu šetřiti zákona tvého vždycky,
na věky, a na věky věkův.
Ať mohu tedy vykračovat volně,
nebo přikázání tvá vyhledávám.
Nechat mluvím o tvých zjeveních před králi
bez bázně a beze strachu
a uvažuji o tvých přikázáních,
která jsem si zamiloval.
Ruce své vztahuji po tvých milých mi rozka-
a v tvých ustanoveních se cvičím. zech
Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

ŽALM 118 (Část čtvrtá)

Pamatuj na slovo své sluhovi svému,
kterým jsi mi naději dát ráčil.
To jest útechou mi v soužení mém,
že mne výroky tvé obživují.
Zpupní nepravě činí ustavičně ;
já však od tvého zákona jsem se neuhnul.
Pamětliv jsem odvěkých tvých soudů,
Hospodine, a tak se potěšuji.
Jímá mne zmalátnělost pro hříšníky,
kteří opouštějí zákony tvé.

Zpívám o tvých ustanoveních
 na místě putování svého.
 V noci jsem pamětliv jména tvého, Pane,
 a dle zákona tvého se zachovávám.
 Toho údělu se dostalo mně —
 že tvé zákony zachovávám.
 Úděl můj jest, Hospodine — říkám —
 chovati se podle zákona tvého.
 Prosím před tebou z celého srdce svého;
 smiluj se nade mnou podle výroku svého.
 Uvažuji v duchu o svých cestách
 a své nohy obracím ke tvým zjevením.
 Připraven jsem a nedávám se másti,
 abych ostříhal tvých přikázání.
 Osidla hříšníků mne oplétají,
 ale zákona tvého nezapomínám.
 O půl noci vstávám, bych tě slavil
 pro tvá spravedlivá rozhodnutí.
 Společníkem jsem všech, kteří bojí se tebe
 a kteří šetří tvých přikázání.
 Tvé milosti, Hospodine, plná je země;
 ustanovením svým vyučuj mne.
 Sláva Otci i Synu
 i Duchu svatému,
 jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
 i na věky věkův. Amen.

Ž A L M 118 (Část pátá)

Dobrotu prokazuješ sluhovi svému
 Hospodine, podle slova svého.

Hodinka třetí

Pravému umění a vědě uč mne,
nebo přikázáním tvým věřím.
Dříve než snižen jsem byl, já jsem hřešil;
proto nyní výroků tvých šetřím.
Dobrotiv jsi; nuže v té dobrotě své
vyučuj mne ustanovením svým.
Rozmnožila se proti mně nepravost zpupných,
já však celým svým srdcem badám v tvých
příkazech.

Ssedlé je jako mléko srdce jejich;
já však o tvém zákoně uvažuji.
Dobře mi, žes mě ráčil pokořiti,
abych se naučil ustanovením tvým.
Lepší je mi zákon tvojich úst
nežli tisíce zlata i stříbra.
Ruce tvé učinily mne, stvořily mne;
dej mi rozum, bych naučil se tvým příkazům.
Kdo se tě bojí, hledí na mne s radostí,
že slovu tvému pevně důvěřuji.
Poznávám, Pane, spravedlnost tvých soudů,
a žes dle věrnosti své pokořil mne.
Ukaž se milost tvá, by mne potěšila,
dle slibu tvého daného sluhovi svému.
Sneste se na mne tvá slitování, bych živ byl,
neboť zákon tvůj rozjímání mé jest.
Zahanben každý buď zpupný, jenž neprávem
tísnil mne,
já však se cvičím ve tvých přikázáních.
Ke mně se obraťtež, kteří bojí se tebe,
a kteří znají výpovědi tvoje.

Hodinka třetí

Budiž mé srdce bezúhonné v tvém právu,
aby nebylo mi hanbiti se.

Sláva Otci i Synu

i Duchu svatému,

jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Ant.: Matka porodila Krále, jehož jméno jest věčné; měla radosti mateřské spolu se ctí panenství; neměla před sebou ani po sobě podobné sobě. Aleluja.

Kapitola (Žid 1. 11).

Druhdy Bůh na mnohokrát a mnoha způsoby mluvil k otcům našim skrze proroky, v těchto však dnech doby poslední mluvil k nám skrze Syna svého, kterého ustanovil dědicem všech věcí, skrze nějž i světy učinil.

O.: Bohu díky.

Resp. breve: Slovo tělem učiněno jest, Aleluja, Aleluja. Slovo tělem učiněno jest, Aleluja, Aleluja.

V.: A přebývalo mezi námi. Aleluja, Aleluja.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.

Slovo tělem učiněno jest, Aleluja, Aleluja.

V.: On bude vzývati mne, aleluja.

O.: Tys můj Otec, aleluja.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

Hodinka třetí

Modleme se.

Popřej, prosíme, všemohoucí Bože, aby Jednorozeného tvého nové narození v těle vysvobodilo nás, jež staré otroctví podjhem hříchu drží. Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista . . . po všechny věky věkův.

O.: Amen.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

V.: Dobrořečme Pánu.

O.: Bohu díky.

V.: Duše věrných zemřelých pro milosrdenství Boží ať odpočívají v pokoji.

O.: Amen.

Otče náš . . .

TŘETÍ MŠE SVATÁ

Vše jako při první mši sv. výše na straně 63.
kromě těchto změn:

Vstup: (Is 9) Dítě narodilo se nám a Syn dán jest nám, vladařství má na rameni a slouti bude „posel velikého úradku“. Ž 97: Zpívejte Hospodinu píseň novou, neboť zázračné věci učinil.

V.: Sláva Otci i Synu i Duchu svatému . . .

Dítě narodilo se nám a Syn dán jest nám, vladařství má na rameni a slouti bude „posel velikého úradku“.

Modleme se.

Popřej, prosíme, všemohoucí Bože, aby Jednorozeného tvého nové narození v těle vysvobodilo nás, jež staré otroctví pod jhem hříchu drží. Skrže téhož Pána našeho . . .

Čtení z listu svatého Pavla apoštola židům.

1. 1—12.

Druhdy Bůh na mnohokráté a mnoha způsoby mluvil k otcům (naším) skrže proroky, v těchto však dnech doby poslední mluvil k nám skrže Syna (svého), kteréhož ustanovil dědicem všech věcí, skrže nějž i světy učinil, kterýžto jsa výbleskem slávy i výrazem podstaty jeho a udržuje všecko mocným slovem svým zasedl na pravici velebnosti na výsostech, když byl vykonal očistu od hříchů. On stal se tím přednějším nad anděly, čím znamenitější jméno zdědil než oni. Něboť kterému z andělů řekl kdy Bůh: „Syn můj jsi ty, já dnes zplodil jsem te-

be?“ A opět: „Já mu budu otcem, a on mi bude synem.“ Ale když opět uvede prvorozence (svého) na svět, řekne: „Klanějte se mu, všichni andělé Boží!“ Též o andělech praví: „Jenž činíš anděly své větry a služebníky své plamenem ohně“, o Synu však: „Trůn tvůj, ó Bože, (trvá) na věky věkův; žezlem pravosti jest žezlo království tvého; miluješ spravedlnost a nenávidíš nepravost; proto pomaže tě, Bože, Bůh tvůj olejem radosti nad účastníky tvé.“ A (opět): „Ty jsi, Hospodine, na počátku založil zemi, a dílem rukou tvých jsou nebesa; ona zahynou, ty však zůstaneš, a všechna zestárnou jako roucho, i změníš je jako oděv a změněna budou. Ty však jsi (stále) tentýž, a léta tvá nepřestanou.“

Graduale (Zpěv stupňový): Ž 97. 3. 2:

Viděly všechny končiny světa, kterak Bůh náš vysvobodil nás; radostně slav Boha veškeru země.

V.: Známost učinil Hospodin svou spásu; před zraky národů zjevil svou spravedlivost.

Aleluja, aleluja.

V.: Den svatý zasvítl nám; pojdte, národové, a klanějte se Pánu; vždyť dnes sestoupilo veliké světlo na zemi. Aleluja.

V.: Pán s vámi. O.: I s duchem tvým.

K.: Počátek svatého evangelia podle Jana 1, 1—14.

Třetí mše svatá

L.: Sláva tobě, Pane!

Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a Bůh bylo Slovo. To bylo na počátku u Boha. Všecky věci povstaly skrze ně, a bez něho nepovstalo nic (z toho), co učiněno jest. V něm byl život a ten Život byl světlem lidí, a Světlo ve tmě svítí, a tma ho nepojala. Vystoupil pak jeden člověk, byv poslán od Boha, jméno jeho bylo Jan; ten přišel na svědectví, aby vydal svědectví o Světle, by všichni uvěřili skrze něho. On nebyl Světlem, nýbrž aby svědectví vydal o Světle. Bylo však světlo pravé, kteréž osvětluje každého člověka přicházejícího na tento svět. Na světě bylo, a svět povstal skrze ně, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, a svoji ho nepřijali. Kolikokoli však jej přijali, dal jim moc státí se dítkami Božími, těm (totiž), kteří věří ve jméno jeho, kteří se zrodili nikoli z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, nýbrž z Boha. Kněz kleká. A Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi a viděli jsme slávu jeho, slávu jako jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy.

O.: Chvála tobě, Kriste.

Offertorium (obětování): Ž 88. 12. 15.

Tvá jsou nebesa, tvá je také země; svět a vše, čeho je plný, ty založil jsi. O spravedlnost, o právo trůn tvůj jest opřen.

Třetí mše svatá

Secreta (Tichá modlitba):

Obětované dary, Pane, novým narozením Jednorozeného svého posvěť a nás od skvrn hříchů našich očisti. Skrze téhož Pána našeho . . .

O.: Amen.

Communio (K sv. přijímání): Ž 97 :

Viděly všechny končiny světa, kterak Bůh náš vysvobodil nás.

Postcommunio (Po sv. přijímání):

Modleme se:

Uděl, prosíme, všemohoucí Bože, aby Spasitel světa, dnes narozený, jako jest nám původcem božského obrození, tak byl nám i dárcelem nesmrtelnosti. Jenž s tebou živ jest a kraluje . . .

O.: Amen.

Poslední evangelium:

Kněz: Slova svatého evangelia podle Matouše.
2, 1—12.

Lid: Sláva tobě, Pane!

Když Ježíš narodil se v Betlemě judském za dnů Heroda krále, aj mudrci od východu přišli do Jerusalema, řkouce: „Kde jest ten novorozený král židovský? Neboť viděli jsme hvězdu jeho na východě a přišli jsme poklonit se jemu.“ Uslyšev to Herodes král, vzrušil se a všecken Jerusalem s ním. I shromáždív všechny velekněze a zákoníky lidu, tázal se jich, kde se má Vy-

kupitel naroditi. Oni pak řekli jemu: „V Betlemě judském; neboť takto jest psáno skrze proroka: A ty, Betleme, území judské, nikoli nejsi nejmenší mezi knížecími městy judskými; neboť z tebe vyjde vévoda, který bude spravovati lid můj israelský.“ Tu Herodes povolav tajně mudrce, vypytl se jich bedlivě na čas, kdy hvězda svítila, a poslav je do Belema, řekl: „Jděte a ptejte se pilně po dítěti, a když je naleznete, zvěstujte mi, abych i já přijda poklonil se jemu.“ Oni pak vyslechnuvše krále, odjeli; a hle, hvězda, kterou byli uzřeli na východě, předcházela je, až přišedši stanula nad místem, kde bylo dítě. Uzřevše hvězdu, zaradovali se radostí velmi velikou. I všedše do domu, našli dítě s Marií, matkou jeho, a padše klaněli se jemu, a otevřevše poklady své, obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. A dostavše napomenutí ve snách, aby se nevraceli k Herodovi, navrátili se jinou cestou do vlasti své.

O.: Bohu díky.

Po mši svaté modli se hodinku šestou a devátou:

Sexta (hodinka šestá).

Pane, ve spojení s oním božským úmyslem...
atd. jako na str. 7. Otče náš... Zdrávas, Maria...

V.: Bože, měj na † paměti mou pomoc!

O.: Hospodine, pomáhat mi prospěš!

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému... Amen.

Aleluja.

Chvalozpěv :

Ó správce mocný, pravdivý
Bože, jenž řídíš věci běh,
dáš jitru skvělou září plát
a ohněm nítíš poledne.

U hasič sváru plameny
a škodlivý žár odejmi,
propůjči tělům zdraví dar
a srdcím opravdový mír.

Buď sláva tobě, Ježíši,
jenž z Panny jsi se narodil,
Otcí i Duchu svatému
po všech věčných věků čas.
Amen.

Antifona:

Anděl pravil pastýřům.

ZALM 118 (Část šestá)

Duše má prahne po tvé pomoci,
důvěřujit velmi tvému slovu.
Zemlely oči mé touhou po tvém výroku
říkající: „Kdy as potěšíš mne?“
Ačkoli jsem jako měch kožený v jíní,
ustanovení tvých nezapomínám.
Jak bude dlouhý život sluhy tvého?

Kdy budeš soud činit nad mými nepřáteli?
 Vyprávěli mi nešlechtníci bajky ;
 ty však nejsou jako zákon tvůj.
 Všecka přikázání tvá jsou pravda ;
 bez důvodu mne pronásledují, pomoz mi.
 Bezmála již ubili mne na zemi,
 já však neopustil jsem tvých rozkazů.
 Podle milosrdenství svého mne obživ,
 abych šetřil výpovědí úst tvých.
 Na věčné časy, ó Hospodine,
 slovo tvoje trvá na nebesích.
 Rod od rodu trvá věrnost tvoje ;
 jak jsi založil zemi v tom stavu zůstává.
 Dle tvého zařízení trvá den,
 neboť všecky věci slouží tobě.
 Kdyby zákon tvůj nebyl mým rozjímáním,
 dávno byl bych zahynul ve své bídě.
 Na věky nezapomenu práv tvých,
 neboť jimi dodáváš mi života.
 Tvůj jsem já, rač mi pomoc poskytnouti,
 nebo přikazy tvé vyhledávám.
 Číhají na mne bezbožní, aby mne zničili,
 já však tvé výpovědi mám na zřeteli.
 Všeho i nejlepšího vidím konec ;
 toliko zákon tvůj rozměrů je nesmírných.
 Sláva Otci i Synu
 i Duchu svatému,
 jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
 i na věky věkův. Amen.

S e x t a

ŽALM 118 (Část sedmá)

Ó jak miluji zákon tvůj, Hospodine!
Je mým celodenním rozjímáním.
Nad mé odpůrce moudřejším činíš mne slo-
vem svým,
ježto mám je ustavičně před sebou.
Nade všechny své učitele jsem zmoudřel,
ježto tvé výroky jsou mým rozjímáním.
Nad starce stal jsem se rozumnějším,
ježto rozkazy tvé vyhledávám.
Od každé cesty zlé zdržuji své nohy,
abych se zachovával dle slov tvých.
Od práva tvého se neuchyluji,
protože ty mně zákon vštěpuješ.
Ó jak sladké jsou hrdlu mému tvé řeči!
Sladší nežli med jsou mým ústům.
Z příkázání tvých jsem rozumu nabyt,
že nenávidím všeliké cesty hříchu.
Svítilnou mým nohám je tvé slovo,
ano, je světlem stezkám mojim.
Přisáhl jsem — a to také plním —
že budu šetřiti spravedlivých tvých řádů.
Skličěn jsem přenáramně, Hospodine;
obživ mne podle své přípovědi.
Svobodnou obět mých úst mile přijmi, Pane,
a svým právům rač mne vyučovat.
Duši svou na jazyku mám ustavičně,
ale zákona tvého jsem nezapomněl.
Hříšníci osidlo na mne poličují,

S e x t a

já však s rozkazů tvých nezbloudil jsem.
Jakožto dědictví slov tvých jsem ujal se na
věky,

neboť radostí jsou srdce mého.
Nakloňuji své srdce, bych činil tvé rozkazy
na věčné časy, abych odměněn byl.
Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

ŽALM 118 (Část osmá)

Nešlechetníky mám v nenávisti,
protože tvůj zákon miluji.
Pomocníkem mým a ochráncem ty jsi,
ve slovo tvé nade všechno doufám.
Odstuptež ode mne zlomyslníci ;
badati budu v příkazech Boha svého.
Ujmi se mne dle výroku svého, bych živ byl,
ať nejsem zklamán v tom, že naději mám.
Pomáhej mi, abych zachován byl,
a měl tvá ustanovení na mysli vždycky.
Pohrdáš všemi, kdož od práv tvých odstupují,
neboť jest nespravedlivé smýšlení jejich.
Za zrádce pokládám všechny hříšníky světa ;
a proto miluji tvá nařízení.
Protkni tělo mé bázni před tebou,
neboť soudů tvých se bojím.
Činil jsem podle práva a spravedlnosti,
nedej mne mým utiskovatelům.

S e x t a

Zastaň se sluhy svého k štěstí jeho,
aby mne zpupní neutlačovali.
Zemdlely oči mé touhou po tvé spáse,
po tvé spravedlivé přípovědi.
Nalož se svým sluhou podle své milosti
a svým ustanovením mne nauč.
Služebník tvůj jsem já, rač mi rozum dáti,
abych poznal tvoje výpovědi.
Čas jest, abys jednal, Hospodine,
neboť rozmetali (již) tvůj zákon,
Proto miluji tvá nařízení
více nežli zlato a drahý kámen.
Proto se spravuji všemi předpisy tvými ;
každé cesty hříšné nenávidím.
Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona :

Anděl pravil pastýřům : Zvěstuji vám radost velikou, neboť narodil se vám dnes Spasitel světa, aleluja.

Kapitola (Žid. 1, 10) :

A (opět) : Ty jsi, Hospodine, na počátku založil zemi a dílem rukou tvých jsou nebesa.
O.: Bohu díky.

N o n a

Responsorium breve :

Známou učinil Hospodin, aleluja, aleluja. Známou učinil Hospodin, aleluja, aleluja.

V.: Svou spásu, aleluja, aleluja.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.

Známou učinil Hospodin, aleluja, aleluja.

V.: Viděly všechny končiny světa, aleluja.

O.: Kterak Bůh náš vysvobodil nás, aleluja.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

Modleme se: P opřej, prosíme, všemohoucí Bože, aby Jednorozeného tvého nové narození v těle vysvobodilo nás, jež staré otroctví pod jhem hříchu drží. Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista . . . po všechny věky věkův.

O.: Amen.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

V.: Dobrořečme Pánu.

O.: Bohu díky.

V.: Duše věrných zemřelých pro milosrdenství Boží ať odpočívají v pokoji.

O.: Amen.

Nona (hodinka devátá).

O tče náš . . . Zdrávas Maria . . .

V.: Bože, měj na ř paměti mou pomoc!

O.: Hospodine, pomáhat mi pospěš!

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému . . . Amen.

Aleluja.

Chvalozpěv :

Ó Bože, hybná sílo všech,
sám v sobě nepohnutelný,
jenž dobám světla denního
jak postupovat určuješ.

Popřej nám světla u večer,
v němžto už život nezniká,
však smrti svaté v odměnu
pověčná sláva nastává.

Buď sláva tobě, Ježíši,
jenž z Panny jsi se narodil,
Otcí i Duchu svatému
po všecken věčných věků čas.
Amen.

Antifona :

Malý synáček.

ŽALM 118 (Část devátá)

Podivu hodny jsou výpovědi tvoje ;
proto zabývá se jimi duše má.
Výklad výroků tvých osvěcuje,
poznání zjednává lidem prosté mysli.
Ústa svá otvírám a popadám dechu,
nebo příkázání tvých jsem žádostiv.
Popatři na mne a smiluj se nade mnou

dle práva těch, kteří milují tvé jméno.
 Kroky mé spravuj podle výroku svého,
 ať žádná nepravost nade mnou nepanuje.
 Vysvobod' mne od útisku lidí,
 abych dbáti mohl příkazů tvých.
 Vyjasni tvář svou na svého služebníka
 a svým ustanovením mne vyuč.
 Proudý slz mé oči prolévají,
 že lidé neostříhají zákona tvého.
 Spravedlivý jsi, ó Hospodine,
 a také spravedlivé jsou tvé soudy.
 Příkazy, které jsi dal, jsou spravedlivé,
 jsou i nade všecko spolehlivé.
 Jsem až zvadlý, jak se rozhorluji,
 že zapomněli tvých slov moji nepřátelé.
 Osvědčená jest řeč tvá dokonale ;
 a proto služebník tvůj miluje ji.
 Chlapec já jsem a opovržený ;
 ale tvých ustanovení nezapomínám.
 Spravedlnost tvá je spravedlnost věčná,
 a tvoje zákonodárství věčná pravda.
 Útrapy a nátisk mne sice stíhají,
 avšak tvé příkazy jsou mým rozjímáním.
 Spravedlnost jsou výroky tvé na věky ;
 uděl mi poznání, abych živ být mohl.
 Sláva Otci i Synu
 i Duchu svatému,
 jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
 i na věky věkův. Amen.

Volám celým srdcem svým: „Vyslyš mne,
Pane!“

Ustanovení tvá vyhledávám.
Volám k tobě, zjednej mi vysvobození,
abych ostříhal tvých přikázání.
Záhy před svítáním volávám,
neboť ve tvá slova velmi doufám.
Oči mé obracejí se k tobě před jitem,
abych rozjímal o tvých výpovědích.
Hlas můj slyš podle své milosti, Hospodine,
a dle svých ustanovení mne obživ.
Kteří mne tísní, blíží se k nepravosti,
od tvého zákona však vzdalují se.
Blízko jsi ty, Hospodine,
a všechny cesty tvé jsou pravda.
Záhy poznal jsem z tvých výpovědí,
že jsi založil je na věčné časy.
Viz mé utrpení a vysvobod' mne,
neboť na zákon tvůj jsem nezapomněl.
Zastaň se mne v při mé a vysvobod' mne;
pro svou přípověď rač mne obživiti.
Daleko jest od hříšníků spása,
nebo tvých ustanovení nehledají.
Milosrdenství tvého je mnoho, Pane;
dle svého práva rač mne obživiti.
Mnoho je těch, kteří honí mne a tísní;
od tvých však rozkazů se neuchyluji.
Patřím na věrolomce a chřadnu,

protože nevšímají si tvých řečí.
 Viz, že tvé příkazy miluji, Hospodine ;
 podle milosrdenství svého mne obživ.
 Podkladem tvých zásad pravdivost jest,
 na věky trvá tvůj každý soud spravedlivý.
 Sláva Otci i Synu
 i Duchu svatému,
 jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
 i na věky věkův. Amen.

ŽALM 118 (Část jedenáctá)

Knížata bez příčiny mne pronásledují,
 ačkoli slov tvých bojí se mé srdce.
 Já se raduji z tvých výpovědí,
 jako ten, kdo našel kořist hojnou.
 Nepravost v nenávisti, v ošklivosti mám,
 ale zákony tvé miluji.
 Sedmkrát za den chválu vzdávám tobě,
 pro tvé spravedlivé rozsudky.
 Pokoj hojný mají, kdož milují zákon tvůj,
 jakýkoliv úraz jich nepotká.
 Očekávám spásy tvé, Hospodine,
 a tvá přikázání miluji.
 Duše má zachovává výroky tvé,
 neboť má je v lásce veliké.
 Dbám tvých příkazů a výpovědí,
 neboť všechny cesty mé před tebou jsou.
 Přiblíž se prosba má před tebe, Hospodine ;
 dle svého slova poznání mi uděl.
 Dojdiž má žádost před obličej tvůj ;

podle své přípovědi vysvobod' mne.
 Rty mé pronášeti budou chválu,
 že mne učíš zásadám spravedlnosti.
 Opěvovat bude můj jazyk tvůj výrok,
 jsoutě všechny tvé příkazy spravedlivost.
 Budiž ruka tvá mojí pomocnicí,
 neboť zvolil jsem si tvá přikázání.
 Toužím po tvé pomoci, Hospodine,
 a tvůj zákon jest mým rozjímáním.
 Kéž jsem živ, abych chválit mohl tebe,
 a tvé soudy kéž mi pomáhají!
 Jestliže bloudím jako ztracená ovce,
 hledati rač služebníka svého,
 nebo příkazů tvých nezapomínám.
 Sláva Otci i Synu
 i Duchu svatému,
 jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
 i na věky věkův. Amen.

Antifona:

Malý synáček narodil se nám dnes a nazýván
 bude Bůh, Silný, aleluja, aleluja.

Kapitola (Žid. 1, 11n):

Ona zahynou, ty však zůstaneš, a všecka ze-
 stárnou jako roucho, i změníš je jako oděv,
 a změněna budou; ty však jsi (stále) tentýž, a
 léta tvá nepřestanou.

O.: Bohu díky.

N o n a

Responsorium breve :

Viděly všechny končiny světa, aleluja, aleluja.

Viděly všechny končiny světa, aleluja, aleluja.

V.: Kterak Bůh náš vysvobodil nás, aleluja, aleluja.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.

Viděly všechny končiny světa, aleluja, aleluja.

V.: Slovo tělem učiněno jest, alleluja.

O.: A přebývalo mezi námi, aleluja.

V.: Pán s vámi,

O.: I s duchem tvým.

Modleme se: Popřej, prosíme, všemohoucí Bože, aby Jednorozeného tvého nové narození v těle vysvobodilo nás, jež staré otroctví pod jhem hříchu drží. Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista . . . po všechny věky věkův.

O.: Amen.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

V.: Dobrořečme Pánu.

O.: Bohu díky.

V.: Duše věrných zemřelých pro milosrdenství Boží ať odpočívají v pokoji.

O. Amen.

Otče náš . . . potichu. Poté možno se modliti mariánskou antifonu **Slavná Matko Jezu Krista** . . . vše jako na konci kompletáře výše na str. 26.

DRUHÉ NEŠPORY

Na Boží hod vánoční (případně každý den oktávy tohoto svátku) odpoledne.

Otevři, Pane . . . Pane, ve spojení . . . jako výše
na str. 7.

Otče náš . . . potichu. Zdrávas, Maria . . . potichu.

V.: Bože, měj na [†] paměti mou pomoc!

O.: Hospodine, pomáhat mi prospěš!

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému, jako byla . . . Amen.

Aleluja.

Antifona 1.:

Ty vládni ve dni své síly v lesku svatém,
z lůna před jitřenkou zplodilť jsem tě.

ŽALM 109

Řekl Hospodin mému Pánu atd. jako výše na
str. 8.

Antifona 1.:

Ty vládni ve dni své síly v lesku svatém,
z lůna před jitřenkou zplodilť jsem tě.

Antifona 2.:

Vykoupení seslal Hospodin lidu svému, věčnou platnost udělil své smlouvě.

ŽALM 110

Chci tě slavit, Pane, atd. jako výše na str. 10.

Ž a l m 111, 129

Antifona 2.:

Vykoupení seslal Hospodin lidu svému, věčnou platnost udělil své smlouvě.

Antifona 3.:

Září v temnu jak světlo spravedlivým, jest milostivý, slitovný a spravedlivý Hospodin.

Ž A L M 111

Blaze tomu, kdo bojí se Hospodina . . . jako výše na str. 11.

Antifona 3.:

Září v temnu jak světlo spravedlivým, jest milostivý, slitovný a spravedlivý Hospodin.

Antifona 4.:

U Hospodina jest milosrdenství a hojná u něho spása.

Ž A L M 129

Z hlubin volám k tobě, Hospodine,
Pane, vyslyš hlas můj!
Budiž ucho tvoje nakloněno
k úpěnlivé mé modlitbě.
Budeš-li, Pane, hříchy mít na zřeteli,
Hospodine, kdož ob stojí?
U tebe je však slitování, Pane,
a pro tvůj slib v tebe doufám.
Důvěřuje duše má slovu jeho,

Druhé nešpory

doufá duše má v Pána.
Od časného jitra až do noci
doufejš Israel v Pána.
Neboť jest u Hospodina milosrdenství,
a hojná u něho spása.
A on vysvobodí Israele
ze všech jeho hříchů.
Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku buď nyní i vždycky,
i na věky věkův. Amen.

Antifona 4.:

U Hospodina jest milosrdenství a hojná u něho spása.

Antifona 5.:

Z tvého potomstva někoho vždy hodlám posadit na tvůj trůn. (Řekl Hospodin Davidovi.)

ŽALM 131

David zavázal se kdysi přísahou i slibem, že se postará, aby měl Hospodin pevný, důstojný chrám. (Ten, jež David předobrazoval, Ježíš vzal na sebe lidskou přirozenost, která byla nejsvětějším chrámem, že mohl později říci „Zrušte chrám tento“. Později s největší námahou a obětavostí vystavěl živý chrám Boží, t. j. katolickou církev, ve které On, pravý Bůh-člověk sídlí, trůní a panuje ustavičně.) — Zpráva o úmyslu Davidově roznesla se po všech krajích israelských. (Podobně, ba šířeji roznesla se po světě zpráva o tom, že Bůh pošle zakladatele církve.) Israelité, uslyševše o úmyslu Davidově, shromažďovali se v duchu a později za Šalomou-

na shromáždili se skutečně v dosavadní přenosné svatyni na Sionu, aby z ní slavnostně přenesli archu do nového chrámu s příslušnými písněmi. — Také Bůh zavázal se přísahou Davidovi, že jeho dynastie bude vládnouti na věčné časy, a vyslyšel prosby lidu, by v novém chrámě trvale se usídlil a odtud štědře všemu lidu žehnal. Ty sliby splnily se skvěle dnes, kdy se narodil nejvznešenější potomek Davida-krále, který leží sice ještě na trošce slámy, svým časem však zasedne na trůně nejvyšším a vlásti bude věčně.

Hospodine, buď pamětliv Davida
 a jeho veškeré nábožnosti:
 kterak přísahal Hospodinu,
 učinil slib Bohu Jakobovu:
 „Nevejdu do stánku svého domu,
 nevstoupím na postel, na své lůžko,
 nepopřeji očím svým spánku,
 ani zdřimnutí svým víčkám,
 ani odpočinku svým spánkům,
 dokud nenajdu místo Pánu,
 stánek Bohu Jakobovu!“
 Slyšeli jsme o tom, hle, v Efratě
 zvěděli o tom v lesnatých krajích.
 Vstoupili jsme do jeho stánku,
 klanět se podnoží nohou jeho:
 „Vzhůru, Pane, na své sídlo,
 ty i tvoje svatá archa.
 Tvoji kněží ať oblekou právo
 a tvoji svatí nechať jásají.
 Pro Davida, sluhu svého,
 neodkaž svého pomazaného!“
 Hospodin přísáhl Davidovi

Druhé nešpory

s věrností, které neporuší :
„Z tvého potomstva někoho vždy
hodlám posadit na tvůj trůn.
Bude-li plémě tvé dbáti mé úmluvy
a mých zjevení, jimž je učím,
i jeho potomstvo na věčné časy
seděti bude na tvém trůně.“
Vyvolil si Hospodin Sion,
zvolil si jej za své sídlo :
„Ten je mým sídlem na věčné časy ;
zde chci bydlet, neb jej jsem si zvolil.
Sionu štědře budu žehnat,
chudinu jeho sytit chleby,
kněze jeho ošatím spásou
a jeho svatí budou jásat.
Tam vzbudím Davidovi roh,
rozžehnu světlo mému pomazanému.
Škůdce jeho zahalím hanbou,
nad ním však zastkví se koruna moje.“
Sláva Otci i Synu
i Duchu svatému,
jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona 5.:

Z tvého potomstva někoho vždy hodlám posadit na tvůj trůn.

Kapitola (Žid 1, 1n) :

Druhdy Bůh na mnohokráte a mnoha způso-

Chvalozpěv

by mluvil k otcům (našim) skrze proroky, v těchto však dnech doby poslední mluvil k nám skrze Syna (svého), kteréhož ustanovil dědicem všech věcí, skrze nějž i světy učinil.

O.: Bohu díky.

Chvalozpěv :

Kriste, světa Spasiteli,
tys dřív, než se hvězdy stkvěly
Otcem zplozen byl a Otci
roven ve slávě a moci.

Světlo lesku Otce svého,
mocná touho tvorů všeho,
poslyš, jak ctí v pokoře tě
věrní tvoji po všem světě.

Pomni, tvůrce země celé,
žes nám podoben byl v těle,
když jsi sstoupil s nebes trůnu
a se vtělil v Panny lůnu.

Dnešek tomu nasvědčuje,
an se ročně navrácuje,
že jsi vyšel, Boží Synu,
z nebeského Otce klínu.

Tebe hvězdy, moře, země,
každé toho světa plémě

Druhé nešpory

stvořitelem spásy nové
v novém zpěvu vděčně zove.

Naděje jsme došli blahé
v koupeli tvé krve drahé;
proto zrození tvé v chlévě
v radostném dnes ctíme zpěvě.

Budtež tobě díky vzdány,
Kriste, narozený z Panny;
buď i Otci, Duchu chvála
věky věkův neskonalá.
Amen.

V.: Známost učinil Hospodin, aleluja.
O.: Svou spásu, aleluja.

Antifona k Magnifikat :

Dnes se Kristus narodil, dnes se Spasitel objevil, dnes na zemi zpívají andělé, radují se archandělé; dnes jásají spravedlivci říkajíce: Sláva na výsostech Bohu, aleluja.

Chvalozpěv Panny Marie :

Velebí

duše má Hospodina,
a duch můj zaplesal
v Bohu, Spasiteli mém,
že vzhlédl na ponížení služebnice své,

M a g n i f i k a t

neboť, aj, od této chvíle blahoslaviti mne
budou všechna pokolení.
Neboť veliké věci učinil mi ten, jenž jest mocný;
a svaté jest jméno jeho
a milosrdenství jeho trvá od pokolení do po-
kolení

těm, kteří se ho bojí.

On učinil mocné věci ramenem svým :

Rozptýlil pyšné smýšlením srdce jejich,
sesadil mocné s trůnu
a povýšil nízké.

Lačné naplnil dobrými věcmi
a bohaté propustil prázdné.

Ujal se Israele, služebníka svého,

aby byl pamětliv svého milosrdenství,
jakož byl mluvil k otcům našim,

s hledem k Abrahamovi a potomstvu jeho
Sláva Otci i Synu na věky.

i Duchu svatému,

jako byla na počátku, buď nyní i vždycky
i na věky věkův. Amen.

Antifona

Dnes se Kristus narodil, dnes se Spasitel obje-
vil, dnes na zemi zpívají andělé, radují se archan-
dělé; dnes jásají spravedlivci říkajíce: Sláva na
výsostech Bohu, aleluja.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

Modleme se: Popřej, prosíme, všemohoucí

Druhé nešpory

Bože, aby Jednorozeného tvého nové narození v těle vysvobodilo nás, jež staré otroctví pod jhem hříchu drží. Skrze téhož Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věky věkův.

O.: Amen.

Vzpomínka na sv. Štěpána, prvomučedníka :

Antifona :

Štěpán pak, jsa pln milosti a síly, činil veliké divy v lidu.

V.: Slávou a ctí jsi ho korunoval.

O.: A ustanovils ho nad díly rukou svých.

Modleme se : Dej nám, prosíme, Pane, napodobovati, co ctíme, abychom se naučili i nepřátele milovati, ježto slavíme narozeniny toho, jenž i za své pronásledovatele uměl se přimlouvati u Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věky věkův.

O.: Amen.

V.: Pán s vámi.

O.: I s duchem tvým.

V.: Dobrořečme Pánu.

O.: Bohu díky.

Ostatně všecko jako na konci prvních nešpor výše na str. 18. Po nešporách možno se pomodlit i „doplňk“ (kompletář) jako na str. 19.

DODATEK: VÝBOR PÍSNÍ

Pange lingua . . .

(Před svátostným požehnáním.)

Chvalte, ústa, předůstojnou
svátost těla v závodu,
chvalte krev, již láskou hojnou
pro člověka svobodu
ráčil v oběť bohakojnou
vylít král všech národů.

Nám dán v podíl, nám se zrodil
z Panny vadou nejaté,
jako poutník světem chodil
sije símě přesvaté,
a svůj život doprovodil
divem lásky bohaté.

U svatého s bratry stolu
naposled když stoloval,
po starém když s nimi spolu
po řádu byl hodoval,
dvanáctě apoštolů
za pokrm se věnoval.

Slovo-tělo chléb zde mění
ve své tělo slovem svým,
víno ve krev, ač to není
zřejmo chabým smyslům mým,
víra sama k utvrzení
stačí srdcím upřímným.

V ý b o r p í s n í

Svátosti té neskonalé
čiňme vroucí poklonu,
ustup řádstvo zastaralé
novému teď zákonu,
síle smyslu nedozralé
sejmi víra záclonu.

Otce, Syna po oboru
ctěme vroucí útrobou,
rozléhej se k nebes dvoru
chvála slavnou způsobou;
buď i Duch ctěn od svých tvorů,
jenž pochází od obou.

Amen.

Te Deum laudamus.

Tebe Boha chválíme,
vznáváme svého Pána;
z duše vroucí, upřímné
sláva budiž tobě vzdána;
tebe, Otce od věků,
zemská dál cti v povděku.

Nebešťanů valný kruh
pěje mocném u souzvuku:
„Svatý, svatý, svatý Bůh,
svatý jest Pán nebes pluků;
na zemi i na nebi
plno jeho veleby!

T e D e u m l a u d a m u s

S nimi pje o závod
vĕhlasný sbor apoštolů,
proroků též slavný rod
dal se chvály do hlaholu;
i všech mučedníků vděk
ozývá se věků věk.

P o všem světa okresu
vzývá tebe, Hospodina,
církev svatá u plesu,
uctívá i tvého Syna;
oslavujíc vesele
Ducha Utěšitele.

K ráli věčné oslavy,
Synu Boží, Jezu Kriste,
jak náš bratr laskavý
sstoupils v lůno Panny čisté,
abys naše dluhy smyl
a moc pekla podlomil.

O sten smrti překonav
otevřels nám rajske stany;
nyní v nebi božských práv
majitel jsi svrchovaný;
odtud jednou přijdeš zpět
přísně soudit celý svět.

P odporuj teď sluhý své,
jež jsi drahou krví koupil,

V ý b o r p í s n í

by vrah jejich duše mdlé
o věčný ráj neoloupil;
dej nám tady milost svou
a tam slávu nebeskou.

Dědictví své, Pane, spas,
žehnej vlídně svému stádu;
mile veď a spravuj nás,
abychom šli po tvém řádu;
jednou pak svůj věrný lid
v nadehvězdny zvedni byt!

Po všechny dny lidský ret
tobě vroucně blahorečí,
chválu jména tvého svět
neskonalé věky svědčí;
mocný Bože, v soudný den
nedávej nás peklu v plen!

Ulituj nás, Pane náš;
doutajícím stále v tebe
otcovsky již poukaž
smilování božské s nebe;
k tobě kdo své zření má,
na věky se nezklamá.

Narodil se Kristus Pán . . .

Narodil se Kristus Pán,
veselme se,

N e s e m v á m n o v i n y

z růže kvítek vykvet nám,
radujme se!

Z života čistého,
z rodu královského,
nám, nám, narodil se.

Jenž prorokován jest,
veselme se,
ten na svět poslán jest,
radujme se!

Z života čistého atd.

Člověčenství naše,
veselme se,
ráčil vzítí na se,
radujme se!
Z života čistého atd.

Goliáš oloupen,
veselme se,
člověk jest vykoupen,
radujme se!
Z života čistého atd.

Nesem vám noviny.

Nesem vám noviny, poslouchejte,
z betlemské krajiny, pozor dejte!
[: Slyšte je pilně a neomylně :]
rozjímejte.

V ý b o r p í s n í

Z Panny se narodil nám Synáček,
Matička jej klade do jesliček,
[: jej ovinuje a zavinuje :]
do plénčiček.

K němužto andělé s nebe přišli,
i chudí pastýři jsou se sešli,
[: by jej uctili, pastýři milí :]
dary nesli.

Anděl tak učinit jim přikázal,
když se jim na poušti byl ukázal,
[: „k Betlemu jděte, neprodlévejte“ :]
jim rozkázal.

Ejhle, při Kristově narození
stal se div veliký v okamžení:
[: tehdy noc tmavá se proměnila :]
v světlo denní.

Andělé v oblacích prozpěvují,
příchod Spasitele ohlašují,
[: že jest narozen, v jeslích položen, :]
oznamují.

Těž i my křesťané nemeškejme,
ke svatým jesličkám pospíchejme,
[: Pána našeho narozeného :]
přivítejme!

N e s e m v á m n o v i n y

Vítej nám, Ježíšku, s nebe daný,
jenž jsi se narodil z čisté Panny;
[: pohledni na nás a přijmi od nás :]
tyto dary.

S nebe jsi sstoupil k nám z pouhé lásky,
krásné Jezulátko, kvítku rajský!
[: Jak jsi spanilý a ušlechtilý, :]
celý krásný.

Tak jsi svůj lid sobě zamiloval,
žes proň ani nebe nelitoval;
[: sstoupil jsi s nebes, abys sám sebe :]
obětoval.

Přijmi ty nábožné dary od nás,
milostivý Králi a Pane náš!
[: Ty své poddané, tobě oddané :]
předobře znáš.

Děkujem ti za tvé narození,
které nám přineslo vykoupení,
[: na které jistě čekalo lidské :]
pokolení.

Žádáme s upřímnou zkroušeností,
abys nás uvedl do radosti,
[: tam, kde přebýváš, slávy požíváš, :]
od věčnosti.

V ý b o r p í s n í

Zpívala Synu Matička.

Zpívala Synu Matička,
chtíc, aby spal;
byla to píseň sladičká,
Pán naslouchal:
„Ježíšku, milé děťátko,
sen libý sni,
přikvapí na tě za krátko
řad těžkých dní.

hlídej ve snách rajský kraj,
hlas Otcův slyš,
všecko ti blaho, celý ráj
zjev nebes říš;
na zemi tebe nečeká,
než trudů tíž,
není ta chvíle daleká,
kdy vezmeš kříž.

hlídej tam, jak z růžoví
kruh andílků
uplétá vínek nachový
ti na čílku;
brzo tě jme jak lítá saň
dav katanů,
korunu z hloží na tvou skrář
dá v pohanu.

Chtíc aby spal

ve snách tě šarlat přioděj,
v němž zlato tkví,
jablko zlaté v ručkách měj,
znak království;
brzo ti připne hrubý plášť
lid rouhavý,
třtinu ti vetchou slepá zášť
v dlaň postaví.

přitul se ve snu k Mateři
jak drahý Syn,
hlavinku s hebkou kadeří
slož v její klín;
brzo ty Matku opustíš
a, lidmi klet,
položíš hlavu na svůj kříž,
bys spasil svět.

Chtíc, aby spal . . .

Chtíc, aby spal, tak zpívala,
synáčkovi
Matka, jež ponocovala,
miláčkovi.
Spi, nebes dítě milostné,
Pán jsi a Bůh,
pěje ti v lásce celý ráj,
pozemský luh.

Tobě jsem lůžko ustlala,

V ý b o r p í s n í

Spasiteli,
k chvále tvé tvory svolala,
Stvořiteli!
Zasvítl s nebe hvězdy jas
v jesličky tvé,
národy všechny světlem svým
k Betlemu zve.

Dřímej, ta matky žádost je,
holubičko,
v tobě se duše raduje,
ó perličko!
Něbesa chválu pějí tvou,
slávu a čest,
velebí tebe každý tvor,
tisíce hvězd.

Ó lilie, ó fialko,
ó růže má,
dřímej, má sládká útěcho,
zahrádko má!
Labuti má a loutno má,
slavičku můj,
dřímej, má harfo líbezná,
synáčku můj!

Miláčku, spi a zmlkněte,
andělové,
před Bohem se mnou klekněte,
národové!

V á n o č n í h o d y

Sestoupil vpravdě Boží Syn
na naši zem,
přinesl spásu, pokoj svůj,
národům všem.

Vánoční hody . . .

Vánoční hody vítejme,
koledy všichni zpívejme.
[: O tom, co se vskutku stalo,
že se lidem narodilo
Děťátko. :]

Národů všech je Spasitel,
nebeský lidstva Těšitel,
[:Boží Syn a člověk pravý,
vládce věků, kníže slávy,
Děťátko!:]

Z Marie Panny zrozen je,
z betlemské chyši bytuje,
[:položený do jesliček,
zavinutý do plenčiček,
Děťátko!:]

S tvořil jsi hvězdy na nebi,
všechno tě ctí a velebí,
[:chudý dnes tu odpočíváš,
vládce nebe, Spasitel náš,
Děťátko!:]

V ý b o r p í s n í

Pastýři v Betlem spěchají,
písně ti nové zpívají:
[:Vítej nám, ó jasný králi,
tebe jsme si dávno přáli,
Děťátko!:]

K Betlemu s nimi spěcháme,
koledy tobě zpíváme:
[:Vítej, milý Jezu Kriste,
narozený z Panny čisté,
Děťátko!:]

Vánoční předvelebnou Svátostí

Vítej, milý Jezu Kriste,
narozený z Panny čisté,
jehož tělo, krev i živá
ve svátosti zde se skrývá.

Chlebe spásy s nebe daný,
Synu Boží požehnaný,
přijmi naše chvály skrovné
za dar lásky nevýslovné.

Sláva Bohu v nebes výši,
pokoj lidem v zemské říši,
s anděly dnes pějeme tobě
v narození tvého době.

Jehož nyní skrytě zříme,

Vánoční před velebnou Svátostí

dejž, ať na tě patřit smíme
tam, kde tebe, Boží Synu,
slaví sbory cherubínů.

OBSAH

<i>Místo úvodu</i>	5
<i>Modlitba přípravná</i>	7
<i>První nešpory</i>	8
<i>Modlitba závěrečná</i>	18
<i>Kompletář (doplněk)</i>	19
<i>Matutinum (hodinky jitřní)</i>	28
I. Nocturn	30
II. Nocturn	40
III. Nocturn	49
<i>První mše svatá</i>	63
<i>Laudes (chvály)</i>	83
<i>Prima (hodinka první)</i>	94
<i>Druhá mše svatá vánoční (jitřní, pastýřská)</i>	103
<i>Tertia (hodinka třetí)</i>	106
<i>Třetí mše svatá</i>	113
<i>Sexta (hodinka šestá)</i>	117
<i>Nona (devátá hodinka)</i>	123
<i>Druhé nešpory</i>	130
<i>Písně :</i>	
<i>Chvalte, ústa, předůstojnou</i>	139
<i>Tebe Boha chválíme</i>	140
<i>Narodil se Kristus Pán</i>	142
<i>Nesem vám noviny</i>	143
<i>Zpívala Synu Matička</i>	146
<i>Chtíc, aby spal</i>	147
<i>Vánoční hody</i>	149
<i>Vítej, milý Jezu Kriste</i>	150

Tuto knihu podle nových překladů sestavil
dr. Jan Hejčl. Vydaly a vytiskly Lidové
závody tiskařské a nakladatelské, spol. s r.
obmez. v Olomouci o vánocích L. P. 1927